

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY NOWE MIASTO NAD PILICĄ DLA DZIAŁEK NR EWID.: 203, 204, 205, 206, 207,
208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, OBRĘB RUDKI

Zamawiający:	 Miasto i Gmina Nowe Miasto nad Pilicą Plac O. Koźmińskiego 1 26-420 Nowe Miasto nad Pilicą
Opracowanie:	PRACOWNIA URBANISTYCZNO-ARCHITEKTONICZNA MONDRA[®] design Łukasz Woźniak MONDRA[®] design URBANISTYKA ARCHITEKTURA ul. Długa 21, 95-030 Rzgów ul. Prez. Gabriela Narutowicza 37 lok. 4D, 90-125 Łódź +48 (42) 630 01 59 +48 502 568 968 +48 502 594 688 NIP: 728 255 84 25 REGON: 100540236 info@mondradesign.pl lukasz.wozniak@mondradesign.pl www.mondradesign.pl
Etap planistyczny:	KONSULTACJE SPOŁECZNE
Miejsce i data opracowania:	Łódź, 07.10.2025 r.
Autor opracowania:	mgr gospodarki przestrzennej Alicja Woźniak Współpraca: mgr gospodarki przestrzennej Michał Kubiak

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GMINY NOWE MIASTO NAD PILICĄ DLA DZIAŁEK NR EWID.: 203, 204, 205, 206,
207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, OBRĘB RUDKI

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	6
1.1.	POSTĘPOWANIE W SPRAWIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	6
1.2.	CEL I ZAKRES OPRACOWANIA PROGNOZY	7
1.3.	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZENIU PROGNOZY	8
2.	ANALIZA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	10
2.1.	ZAWARTOŚĆ I GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	10
2.2.	USTALENIA ODNOSZĄCE SIĘ BEZPOŚREDNIO DO OBSZARÓW NATURA 2000	12
2.3.	OKREŚLENIE CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSÓB ICH UWZGLĘDNIENIA	12
2.3.1.	Ochrona bioróżnorodności	12
2.3.2.	Ochrona powietrza	14
2.3.3.	Przeciwdziałanie i łagodzenie zmian klimatu	14
2.3.4.	Ochrona wód i przeciwdziałanie skutkom suszy	15
2.3.5.	Gospodarka odpadami	16
2.4.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA GMINY NOWE MIASTO NAD PILICĄ	17
2.5.	POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	19
2.5.1.	Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego	19
2.5.2.	Polityka przestrzenna i planistyczna gminy	20
2.5.3.	Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach i inne decyzje określające warunki korzystania ze środowiska, istotne z punktu widzenia analizowanego dokumentu	24
3.	ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU OBJĘTEGO USTALENIAMI PROJEKTU DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO	24
3.1.	POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE ORAZ UŻYTKOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW	24
3.2.	BUDOWA GEOLOGICZNA I GRUNTY	25
3.3.	GEOMORFOLOGIA I UKSZTAŁTOWANIE TERENU	26
3.4.	KLIMAT I POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	26
3.5.	STOSUNKI WODNE	29
3.5.1.	Wody powierzchniowe	29
3.5.2.	Jednolite części wód powierzchniowych	29
3.5.3.	Zasoby wód podziemnych	30
3.5.4.	Jednolite części wód podziemnych	32
3.6.	OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY ZAGROŻENIA SUSZĄ	33
3.7.	RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA I POWIĄZANIA EKOLOGICZNE	34
3.7.1.	System przyrodniczy, fauna i flora	34
3.7.2.	Formy ochrony przyrody i powiązania ekologiczne	35
3.8.	DZIEDZICTWO KULTUROWE I ZABYTKI	37
3.9.	ODPORNOŚĆ ŚRODOWISKA NA DEGRADACJĘ ORAZ ZDOLNOŚĆ DO REGENERACJI	37
4.	IDENTYFIKACJA PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW OBJĘTYCH FORMAMI OCHRONY PRZYRODY	39
5.	ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	39
6.	ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM I NA TE ELEMENTY	40

6.1.	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -----	40
6.2.	GOSPODARKA ZASOBAMI -----	44
6.3.	OCHRONA POWIETRZA I KLIMATU -----	44
6.3.1.	Stan powietrza atmosferycznego i adaptacja do zmian klimatycznych-----	44
6.3.2.	Klimat akustyczny -----	45
6.3.3.	Pola elektromagnetyczne -----	45
6.4.	OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ -----	45
6.5.	GOSPODARKA ŚRODOWISKIEM GRUNTOWO-WODNYM -----	46
6.6.	GOSPODARKA ZASOBAMI WODNYMI -----	47
6.7.	OCHRONA ZABYTKÓW I DZIEDZICTWA KULTUROWEGO -----	47
6.8.	OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU -----	47
6.9.	WARUNKI ZDROWOTNE, STAN BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO ORAZ OCHRONA DÓBR MATERIALNYCH -----	47
7.	MOŻLIWE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO -----	48
8.	REKOMENDACJE DLA PROJEKTU -----	48
8.1.	ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAWCZE, OGRANICZAJĄCE I KOMPENSACYJNE ZAWARTE W PROJEKCIE -----	48
8.2.	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE -----	49
8.3.	WSKAZANIE NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY -----	49
8.4.	PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA -----	49
9.	STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM -----	50
10.	MATERIAŁY WEJŚCIOWE -----	52
11.	OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY -----	53

SPIS RYCIN

RYC. 1. WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NOWE MIASTO NAD PILICĄ DLA OBSZARU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU MIEJSCOWEGO-----	23
RYC. 2. ZASIĘG JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH W ODNIESIENIU DO GRANIC ADMINISTRACYJNYCH GMINY I LOKALIZACJI OBSZARU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU MIEJSCOWEGO ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE PAŃSTWOWYCH BAZ DANYCH PRZESTRZENNYCH.-----	30
RYC. 3. ZASIĘG GŁÓWNYCH ZBIORNIKÓW WÓD PODZIEMNYCH W ODNIESIENIU DO GRANIC ADMINISTRACYJNYCH GMINY I LOKALIZACJI OBSZARU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU MIEJSCOWEGO-----	31
RYC. 4. ZASIĘG JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH W ODNIESIENIU DO GRANIC ADMINISTRACYJNYCH GMINY I LOKALIZACJI OBSZARU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU MIEJSCOWEGO ŹRÓDŁO: OPRACOWANIE WŁASNE NA PODSTAWIE PAŃSTWOWYCH BAZ DANYCH PRZESTRZENNYCH.-----	32
RYC. 5. SYSTEM OBSZARÓW OBJĘTYCH FORMAMI OCHRONY PRZYRODY W ODNIESIENIU DO GRANIC ADMINISTRACYJNYCH GMINY NOWE MIASTO NAD PILICĄ I LOKALIZACJI OBSZARU OBJĘTEGO PROJEKTEM PLANU MIEJSCOWEGO-----	36

SPIS TABEL

TAB. 1. WYTYCZNE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA GMINY NOWE MIASTO NAD PILICĄ I OCENA STOPNIA ICH UWZGLĘDNIENIA W ANALIZOWANYM PROJEKCIE PLANU MIEJSCOWEGO-----	17
TAB. 3. ODPORNOŚĆ NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚĆ DO REGENERACJI WYBRANYCH KOMPONENTÓW ŚRODOWISKA-----	37
TAB. 4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU-----	40
TAB. 5. PROGNOZOWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU DOKUMENTU, Z UWZGLĘDNIENIEM ODDZIAŁYWAŃ SKUMULOWANYCH-----	41

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GMINY NOWE MIASTO NAD PILICĄ DLA DZIAŁEK NR EWID.: 203, 204, 205, 206,
207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, OBRĘB RUDKI

1. WPROWADZENIE

1.1. Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Potrzeba kompleksowego podejścia do oceniania skutków środowiskowych jest jednoznacznie zapisana w przepisach prawnych. Bezpośrednią delegacją dla postępowania w sprawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w prawodawstwie polskim stanowi art. 46 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112, ze zm.), dalej ustawa ooś, dokonującej w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektyw Wspólnot Europejskich¹. Zgodnie z ww. ustawą przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty:

- 1) koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju regionalnego,
- 2) polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- 3) polityk, strategii, planów lub programów innych niż wymienione w pkt. 1 i 2, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 lub nie wynikających z tej ochrony.

Przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane również w przypadku wprowadzenia zmian do przyjętych dokumentów.

Strategiczna ocena oddziaływania zdefiniowana została w art. 3 ust. 1 pkt. 14 ustawy ooś jako postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu, obejmująca w szczególności: uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko, sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko (tzw. dokumentacja oceny), uzyskanie wymaganych ustawą opinii oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. Jest instrumentem służącym realizacji zasady integracji ochrony środowiska z politykami sektorowymi, przyczyniając się do jednoczesnej realizacji zasady zrównoważonego rozwoju oraz zasady kompleksowości. Zasada integracji ochrony środowiska z politykami sektorowymi zakłada, że wymagania ochrony środowiska będą uwzględniane we wszystkich działaniach i sferach aktywności władz publicznych przez zastosowanie właściwych procedur przy tworzeniu strategicznych dokumentów sektorowych.

Zgodnie z wymogami *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* - zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w

¹ W prawie Unii Europejskiej podstawę stanowi przede wszystkim dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE 2001 L 197/30)

Warszawie (pismem znak: WOŚ-III.411.382.2024.JD z dnia 19.11.2024 r.) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Grójcu (pismem znak: ZNS.9027.1.1.42.2024 z dnia 16.11.2024 r.).

W toku strategicznej oceny oddziaływania na środowisko niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko została zaopiniowana przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie pismem znak: z dnia, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grójcu pismem znak: z dnia

Udział społeczeństwa to kluczowy etap procedury oceny oddziaływania na środowisko, który jest zgodny z międzynarodowymi zobowiązaniami UE wynikającymi z konwencji z Aarhus². Ogłoszeniem i obwieszczeniem Burmistrza Miasta i Gminy Nowego Miasto nad Pilicą z dnia 30.09.2025 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, poinformowano również o wszczęciu postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz o możliwości składania wniosków, w tym do dokumentu Prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń przedmiotowego projektu.

W dalszym toku strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dokument Prognozy dołączono do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, podlegającego konsultacją społeczną, w dniach: od do oraz poinformowano o możliwości składania uwag do dokumentów w nieprzekraczalnym terminie do dnia

1.2. Cel i zakres opracowania prognozy

Głównym celem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest ustalenie znaczącego oddziaływania realizacji ustaleń ocenianego dokumentu na środowisko, w tym znaczącego oddziaływania na obszary Natura 2000, z uwzględnieniem możliwych wariantów opracowania dokumentu. Ponadto pełni ona funkcję materiału pomocniczego w publicznej dyskusji w kontekście mogących się pojawić uciążliwości dla mieszkańców Miasta i Gminy Nowe Miasto nad Pilicą i innych użytkowników jej przestrzeni oraz zawiera informacje, które mogą być podstawą do podjęcia przez Radę Miejską w Nowym Mieście nad Pilicą ostatecznej decyzji o przyjęciu analizowanego dokumentu.

Niniejsza prognoza uwzględnia wymagania określone w art. 51 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, zgodnie z którymi dokumentacja oceny:

1. zawiera:

- informację o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,

² Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, podpisana 25.06.1998 r. w Aarhus, podczas IV Paneuropejskiej Konferencji Ministrów Ochrony Środowiska. Konwencja weszła w życie 30.10.2001 r., zapewnia członkom społeczeństwa (osobom fizycznym i reprezentującym je stowarzyszeniom) prawo dostępu do informacji o środowisku i udziału w podejmowaniu decyzji w sprawach dotyczących środowiska.

- informację o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- 2. określa, analizuje i ocenia:
 - istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- 3. przedstawia:
 - rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

1.3. Metody zastosowane przy sporządzeniu prognozy

Obecnie metodyka sporządzania prognoz w toku strategicznej oceny oddziaływania na środowisko nie jest ściśle określona przepisami prawnymi, które regulują zakres dokumentu oraz procedury formalno-prawne opracowania. Niezależnie od powyższego, metodyka prognozy oddziaływania na środowisko w toku strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jest znacząco ograniczona rodzajem ocenianego dokumentu planistycznego – zależy od jego charakteru oraz zakresu regulacji planistycznej.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanowiącego akt prawa miejscowego, regulującego przeznaczenie terenów oraz zasady zagospodarowania przestrzennego, w tym zabudowy terenów. Zakres ocenianego dokumentu warunkuje przyjęte metody oceny oddziaływania na środowisko realizacji jego ustaleń. Prognoza oddziaływania na środowisko wykorzystuje metody prognozowania przyczynowo – skutkowego oraz metodę scenariuszy. W niniejszej prognozie przyjęto model prognozowania polegający na wyznaczeniu skutków i ich ocenie, nie zaś model prognozowania bezpośredniego oddziaływania poszczególnych inwestycji na środowisko, który jest wykorzystywany w trakcie postępowania administracyjnego prowadzącego do wydania zgody na realizację przedsięwzięcia. Strategiczna ocena na środowisko kładzie większy nacisk na związek oceny z procesem decyzyjnym, którego sama ocena jest nieodłącznym elementem. Model ten jest stosowany najczęściej w ocenie polityk i strategii rozwoju oraz innych dokumentów, które nie wskazują konkretnych przedsięwzięć tylko ramy i kierunki przekształceń w poszczególnych sferach rozwoju społeczno-gospodarczego. Ze względu na rolę doku-

mentu w procesie planistycznym metody scenariuszy odnoszące się do projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego to scenariusze skutków projektowanych zmian – sprawdzające (służące ich ocenianiu). Możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań warunkuje konieczność dodatkowej analizy – zasadności przedstawienia rozwiązań alternatywnych do tych przyjętych w ocenianym dokumencie (alternatywnej wersji scenariusza rozwoju w wybranych aspektach planistycznych).

W ocenie stanu środowiska powszechnie są wykorzystywane metody indykacyjne, polegające na wykorzystywaniu istniejących wzajemnych powiązań komponentów środowiska – cech środowiska, które wskazują na możliwości zmian innych, ściśle z nimi związanych cech. Jako wskaźnikowe są wykorzystywane zazwyczaj cechy biotyczne (fizyczno-chemiczny stan komponentów środowiska), a także procesy rzeźbotwórcze (erozje, procesy osuwiskowe wywołane czynnikami przyrodniczymi i antropogenicznymi) oraz wskaźniki glebowe. Metody te są powszechnie wykorzystywane również do analizy warunków społeczno-gospodarczych i są uzupełniane metodami statystycznymi, które pozwalają na określenie tendencji i cykliczności procesów oraz na określenie związków pomiędzy zjawiskami zachodzącymi w środowisku. Badanie zmian środowiska jest realizowane przez zestawienie graficzne obramowujące różne stany warunków środowiskowych, dlatego uzupełnieniem w prognozowaniu są metody kartograficzne, obramowujące zarówno przestrzenne skutki realizacji dokumentu jak i stan środowiska (jego poszczególnych komponentów). Zadaniem prognozy jest wyróżnienie powierzchni (stref, obszarów, terenów), które w przyszłości będą się charakteryzowały określonymi cechami, w odniesieniu do specyfiki ocenianego dokumentu. Tekst prognozy zawiera część graficzną – rycinę przedstawiającą stan wybranych komponentów środowiska, w skali dostosowanej do treści przedstawianych danych.

Kluczowym elementem prognozy jest ocena potencjalnego znaczącego oddziaływania na środowisko³ realizacji ustaleń projektowanego dokumentu. W tym celu odniesiono się do poszczególnych cech komponentów środowiska uwzględniając elementy środowiska przyrodniczego, jak i kulturowego (w tym wpływ na ludzi i ich zdrowie oraz na dobra materialne i zabytki). W ocenie zostały uwzględnione rodzaje oddziaływania, w podziale na charakter (pozytywne, negatywne), relacje oddziaływania z elementem podlegającym oddziaływaniu (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane) oraz horyzont czasowy oddziaływania (krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe) oraz odwracalność zmian wynikających z oddziaływania (stałe, chwilowe). Prognozowane oddziaływania wg przyjętych metod przedstawiono w ujęciu macierzowym w tzw. macierzy skutków środowiskowych. Wyniki analizy zawarte w macierzy skutków środowiskowych zostały opatrzone komentarzem dotyczącym ich wpływu na poszczególne komponenty środowiska. Przyjęto, że oddziaływanie pozytywne stanowi oddziaływanie powodujące poprawę w odniesieniu do zdiagnozowanego stanu środowiska; oddziaływanie negatywne stanowi oddziaływanie powodujące niekorzystną (z punktu widzenia celów ochrony środowiska) zmianę w odniesieniu do zdiagnozowanego stanu środowiska.

W celu określenia, czy prognozowane oddziaływanie będzie znaczące dla wybranego komponentu środowiska jest konieczne określenie skali i wielkości mogących wystąpić oddziaływań. Skala prognozowanych oddziaływań świadczy o zasięgu występowania określonych skutków środowiskowych. Przewidziane oddziaływanie może dotyczyć zasobów ważnych i wzajemnie powiązanych w skali lokalnej, regionalnej lub w skali

³ znaczące oddziaływanie definiowane wg przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie wraz z aktami wykonawczymi

całego kraju, a więc charakteryzować się wystąpieniem skutków środowiskowych w skali lokalnej, regionalnej lub krajowej. W celu oceny wielkości oddziaływań mogących wystąpić w skutek realizacji projektu postulowano się metodą punktową. Ocena ta pozwoliła na sformułowanie wniosków dotyczących skali oddziaływań – od pomijalnej i niskiej, nie wpływającej na stan równowagi przyrodniczej lub warunki życia i bezpieczeństwa ludzi do wysokiej – powodującej całkowitą zmianę warunków równowagi przyrodniczej lub warunków życia i bezpieczeństwa ludzi, w tym wymagającej działań naprawczych lub rekompensacyjnych.

2. ANALIZA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

2.1. Zawartość i główne cele projektowanego dokumentu

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego tj. projektu aktu prawa miejscowego określającego przeznaczenie terenów oraz zasady zagospodarowania przestrzennego, w tym możliwości zabudowy terenów. Zakres dokumentu ściśle określają przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - projekt planu miejscowego obejmuje ustalenia zawarte w uchwale oraz w części graficznej – na rysunku planu miejscowego, który stanowi jego integralną część.

Projekt planu miejscowego dotyczy obszaru, którego granice zostały wskazane na załączniku graficznym do uchwały nr III/18/2024 Rady Miejskiej w Nowym Mieście nad Pilicą z dnia 28 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Pilicą dla działek nr ewid.: 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214 obręb Rudki.

W obszarze objętym przystąpieniem do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obowiązują ustalenia planistyczne przyjęte uchwałą nr LXII/448/2023 Rady Miejskiej w Nowym Mieście nad Pilicą z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Pilicą dla obrębów ewidencyjnych: Bieliny, Bieliny Kolonia, Domaniewice, Domaniewice Kolonia, Godzimirz, Jankowice, Łęgonice, Promnik, Rokitnica, Rudki, Sańbórz, Strzałki, Wał, Wierzchy, Zalesie, Żdźary. Celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ujawnienie terenów rolniczych, częściowo zagospodarowanych obiektami w zabudowie zagrodowej i dopuszczenie w obszarze realizacji obiektów budowlanych w gospodarstwach rolnych.

W zakresie ustaleń szczegółowych określono następujące zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenów:

Teren zabudowy zagrodowej 1RZM:

1. Dla terenu oznaczonego symbolem 1RZM ustala się przeznaczenie jako teren zabudowy zagrodowej.
2. W granicach terenów ustala się możliwość lokalizacji:
 - 1) zabudowy zagrodowej, z wyłączeniem budynków mieszkalnych;
 - 2) obiektów produkcyjnych, usługowych związanych z rolnictwem, budowli rolniczych, wiat, altan, szklarni;
 - 3) obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, budynków technicznych i gospodarczych, w tym garaży, wiat, altan, dojść, dojazdów, zieleni oraz urządzeń wodnych.

3. *Dopuszcza się lokalizację budynków usługowych w zabudowie zagrodowej, przy czym powierzchnia zabudowy usługowej nie może przekroczyć 30% powierzchni zabudowy na działce.*

4. *Ustala się zasady, parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu:*

1) nieprzekraczalna linia zabudowy, w odległości 8,0 m od linii rozgraniczającej, zgodnie z rysunkiem planu;

2) wskaźniki zagospodarowania terenów w odniesieniu do działki budowlanej:

a) maksymalna powierzchnia zabudowy - 60%,

b) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej - 25%,

c) wskaźnik intensywności zabudowy od 0,01 do 1,0;

3) maksymalna wysokość zabudowy:

a) budynków do 12,0 m,

b) wiat, altan do 6,0 m,

c) pozostałych obiektów budowlanych do 8,0 m;

4) dachy o kącie nachylenia głównych połaci dachowych do 45⁰, w kolorze ceglastej czerwieni, szarości, czerni lub grafitu.

5. *Obsługa komunikacyjna z drogi wewnętrznej położonej bezpośrednio poza granicą obszaru objętego planem lub poprzez drogi wewnętrzne, dojazdy, ustalone służebności.*

Teren zieleni naturalnej 1ZN:

1. *Dla terenu oznaczonego symbolem 1ZN ustala się przeznaczenie jako teren zieleni naturalnej.*

2. *W granicach terenu ustala się zakaz zabudowy.*

W zakresie obowiązujących przepisów odrębnych oraz wymogów wynikających z przepisów odrębnych projekt planu miejscowego:

- nakazuje się stosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych zapewniających zachowanie standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych.

- zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z przepisami odrębnymi z wyłączeniem inwestycji celu publicznego, w tym łączności publicznej.

- obszar objęty planem jest zlokalizowany w granicach udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 404 „Koluszki – Tomaszów”.

Ustalenia projektu w zakresie odnawialnych źródeł energii

Projekt planu miejscowego nie dotyczy obszarów rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW.

Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: Plan miejscowy przewidujący możliwość lokalizacji budynków umożliwia również lokalizację mikroinsta-

lacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii⁴ również w przypadku innego przeznaczenia niż produkcyjne, chyba że ustalenia planu miejscowego zakazują lokalizacji takich urządzeń.

Analizowany projekt planu miejscowego nie zawiera zakazów w zakresie realizacji mikroinstalacji, - w związku z powyższym stanowi dokument stwarzający ramy do realizacji mikroinstalacji w rozumieniu przepisów odrębnych. Rozwój energetyki opartej o mikroinstalacje wytwarzające energię elektryczną i ciepłą na własny użytek stanowi proces nieszkodliwy dla środowiska, pośrednio wpływający pozytywnie na realizację wybranych celów środowiskowych m.in. w zakresie ochrony powietrza, przeciwdziałania negatywnym zmianom klimatycznym, ochrony powierzchni ziemi, w związku z powyższym nie wymaga prognozowania działań minimalizujących negatywne oddziaływanie.

2.2. Ustalenia odnoszące się bezpośrednio do obszarów Natura 2000

Obszar objęty projektem nie znajduje się w zasięgu Obszaru Natura 2000. Prognoza oddziaływania na środowisko uwzględnia analizy i oceny oddziaływań analizowanego projektu na cele, przedmiot oraz integralność obszarów Natura 2000. Planowany charakter zagospodarowania terenów nie stwarza ram do realizacji inwestycji, których skala i wielkość oddziaływania mogłaby mieć wpływ na stan oraz integralność obszarów Natura 2000.

2.3. Określenie celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposób ich uwzględnienia

Cele ochrony środowiska, w tym cele ochrony przyrody, ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym znajdują swoje odzwierciedlenie w prawie krajowym i dokumentach powstałych na jego podstawie, określających politykę w zakresie ochrony środowiska. Poniżej określono główne cele obowiązującej polityki ekologicznej Unii Europejskiej oraz krajowe cele szczegółowe wg podstawowych sektorów ochrony środowiska w Polsce wraz ze sposobem ich uwzględnienia w analizowanym dokumencie.

2.3.1. Ochrona bioróżnorodności

Ochrona różnorodności biologicznej jest warunkiem stabilnego funkcjonowania ekosystemów, decyduje o większej ich odporności na niekorzystne czynniki zewnętrzne⁵. Głównym dokumentem w zakresie ochrony bioróżnorodności biologicznej jest Europejska Strategia Bioróżnorodności do 2030 r. pod nazwą „Przywracanie przyrody do naszego życia”, opublikowana przez Komisję Europejską w dniu 20 maja 2020 r. Do głównych celów Europejskiej Strategii Bioróżnorodności należy:

⁴ mikroinstalacja – instalacja odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW, przyłączoną do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV albo o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 150 kW, w której łączna moc osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 150 kW, w której łączna moc zainstalowana elektryczna jest nie większa niż 50 kW.

⁵ Założenie to było podstawą uznania ochrony bioróżnorodności biologicznej za jeden z celów unijnej polityki ochrony środowiska. Jest obecnie jednym z priorytetów głównego nurtu polityki unijnej.

1. Ustanowienie obszarów chronionych na co najmniej 30% powierzchni lądowej i 30% powierzchni morskiej Europy.
2. Odtworzenie zdegradowanych ekosystemów na lądzie i na morzu poprzez:
 - Wzrost produkcji w systemie rolnictwa ekologicznego i zwiększenie liczby elementów krajobrazu rolniczego przyjaznych przyrodzie;
 - Zatrzymanie i odwrócenie trendu spadkowego populacji zapylaczy;
 - Zmniejszenie użycia i ryzyka związanego ze stosowaniem pestycydów o 50% do 2030 r.;
 - Odtworzenie co najmniej 25 000 km europejskich rzek poprzez przywrócenie do stanu swobodnego przepływu;
 - Zasadzenie 3 miliardów drzew.
3. Odblokowanie 20 mld Euro rocznie na różnorodność biologiczną z różnych źródeł, w tym funduszy UE oraz funduszy krajowych i prywatnych. Zagadnienia dotyczące kapitału naturalnego i różnorodności biologicznej zostaną włączone do praktyk biznesowych.
4. Osiągnięcie przez Unię Europejską wiodącej pozycji na świecie w walce z globalnym kryzysem różnorodności biologicznej. Komisja zmobilizuje wszystkie narzędzia działań zewnętrznych i partnerstwa międzynarodowe na rzecz ambitnych nowych globalnych ram różnorodności biologicznej ONZ na konferencji stron Konwencji o różnorodności biologicznej w 2021 r.

Głównym dokumentem określającym cele polityki środowiskowej państwa w zakresie ochrony bioróżnorodności Polski jest „Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2014-2020”. Cel nadrzędny stanowi poprawa stanu różnorodności biologicznej i powiązanie jej ochrony z rozwojem społeczno-gospodarczym kraju. Cele strategiczne sformułowano w następujący sposób:

1. Podniesienie poziomu wiedzy oraz kształtowanie postaw społeczeństwa związanych z włączeniem się do działań na rzecz różnorodności biologicznej.
2. Włączenie wybranych sektorów gospodarki w działania na rzecz różnorodności biologicznej.
3. Zachowanie i przywrócenie populacji zagrożonych gatunków i siedlisk.
4. Efektywne zarządzanie zasobami przyrodniczymi.
5. Utrzymanie i odbudowa ekosystemów oraz ich usług.
6. Ograniczenie presji gatunków inwazyjnych i konfliktowych.
7. Ograniczenie i łagodzenie skutków zmian klimatycznych.
8. Ochrona różnorodności biologicznej poprzez rozwój współpracy międzynarodowej.

Podstawą unijnej polityki ochrony przyrody są dwa akty prawne: dyrektywa 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków (tzw. dyrektywa ptasia) oraz dyrektywa 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. dyrektywa siedliskowa), na podstawie których funkcjonuje sieć obszarów Natura 2000.

Sposób uwzględnienia w projekcie:

Ustalenia planistyczne uwzględniają konieczność ochrony terenów o walorach przyrodniczych, pośrednio wpływając na możliwości ochrony bioróżnorodności gminy Nowe Miasto nad Pilicą. Uwzględniając zasadę rozwoju zrównoważonego umożliwiają rozwój osadnictwa, chroniąc obszary o walorach przyrodniczych i krajobrazowych.

2.3.2. Ochrona powietrza

Europejskie przepisy są nakierowane na eliminację różnych typów zanieczyszczeń pochodzących z wielu źródeł, zarówno stacjonarnych jak i mobilnych, regulują w szczególności:

1. minimalne normy jakości powietrza oraz zobowiązuje do podejmowania działań zaradczych w przypadku, gdy dochodzi do przekroczenia tych norm,
2. obowiązek monitoringu wybranych substancji zanieczyszczających u źródeł emisji,
3. normy dopuszczalnej emisji dla źródeł mobilnych oraz standardy jakości paliw,
4. wymogi harmonizacji metod pomiaru stężenia zanieczyszczeń i strategii monitoringu jakości powietrza krajów członkowskich,
5. zasady dostępu do informacji o jakości powietrza opinii publicznej i wszystkim zainteresowanym stronom.

„Strategia tematyczna dotycząca zanieczyszczenia powietrza” wskazała na potrzebę uproszczenia prawodawstwa w sprawie jakości powietrza. Takim zabiegiem było scalenie w jeden akt prawny kilku wcześniej- szych dyrektyw: Dyrektywę 2008/50/WE w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (tzw. dyrektywa CAFE). Dyrektywa CAFE nie zmienia dotychczasowych dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, uzupełnia ich wykaz o nową substancję – pył zawieszony PM_{2,5}. Normy w zakresie pyłu zawieszonego PM_{2,5} mają być wprowadzane w życie w okresie 2010-2020. Celem dyrektywy jest również wzmocnienie przepisów dotyczących wdrażania planów i programów, mających na celu osiągnięcie założonych parametrów jakości powietrza. Wytyczne strategii tematycznej są uwzględniane w krajowych programach ochrony powietrza.

Sposób uwzględnienia w projekcie:

Projekt planu miejscowego nie zawiera zasad zagospodarowania przestrzennego, które stanowiłby zagrożenie dla jakości powietrza atmosferycznego (nie przewiduje się możliwości realizacji obiektów stanowią- cych znaczące emitory zanieczyszczeń). Ustalenia szczegółowe uwzględniają konieczność stosowania rozwią- zań technicznych, technologicznych i organizacyjnych zapewniających zachowanie standardów jakości śro- dowiska określonych w przepisach odrębnych.

2.3.3. Przeciwdziałanie i łagodzenie zmian klimatu

Przeciwdziałanie zmianom klimatu stało się jednym z najważniejszych celów europejskiej polityki eko- logicznej. Zgodnie z zasadą przestrogi – fundamentem europejskiej polityki ekologicznej – za celowe uzna- no ograniczenie emisji gazów szklarniowych, tak by potencjalny wzrost temperatury w skali globalnej nie przekroczył 2°C. Program działań zakłada ustabilizowanie koncentracji gazów szklarniowych w atmosferze, co wymagać będzie redukcji emisji CO₂ o 70% w perspektywie długoterminowej. Najważniejszym instrumen- tem realizacji celów unijnej polityki klimatycznej jest przyjęty w 2014 r. tzw. pakiet klimatyczno-energetyczny do roku 2030, który zakłada, że Unia Europejska powinna:

- poprawić efektywność energetyczną,
- zreformować unijny system handlu uprawnieniami do emisji,
- zwiększyć udział energii ze źródeł odnawialnych do 27% całkowitego zużycia energii finalnej,
- zmniejszyć emisję gazów cieplarnianych o co najmniej 40% z porównaniem z 1990 r.

Główne dokumenty unijne tj. Biała Księga – Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania (COM Biała Księga 2009), Strategia UE w zakresie przystosowania się do zmian klimatu (COM 0216 final, 2016), Porozumienie paryskie (Porozumienie paryskie – Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, 2016) mają swoje odzwierciedlenie w polityce krajowej tj. strategiach i działaniach wdrażających, z czego do głównych należą: Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do 2020 r. z perspektywą do 2030 r. (SPA, 2013), w której wskazano cele i kierunki działań adaptacyjnych dla najbardziej wrażliwych sektorów: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna i obszary chronione, zdrowie, energetyka, budownictwo oraz transport. Wskazano w nim znaczenie miast w procesach adaptacyjnych ze względu na ich wrażliwość na zamiany klimatyczne. Krajowa Polityka Miejska do 2030 r. (2022) wyróżnia wyzwania dotyczące miast i ich obszarów funkcjonalnych oraz proponuje priorytetowe kierunki rozwiązań wokół kwestii problemów suburbanizacji i ładu przestrzennego, współpracy w miejskich obszarach funkcjonalnych oraz wzmocnienia zdolności rozwojowych, jakości środowiska przyrodniczego w miastach i działań adaptacyjnych wobec zmian klimatu, systemów mobilności miejskiej i bezpieczeństwa, zwłaszcza niechronionych uczestników ruchu oraz promocji działań na rzecz podnoszenia kapitału społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb mieszkaniowych.

Sposób uwzględnienia w projekcie:

Projekt planu miejscowego nie ustala zasad zagospodarowania przestrzennego, umożliwiających lokalizację obiektów, których działalność w sposób stały i długoterminowy mogłaby wpłynąć negatywnie na zmiany klimatu; zawiera ustalenia szczegółowe dotyczące gospodarki lokalnej.

2.3.4. Ochrona wód i przeciwdziałanie skutkom suszy

Ochrona wód to jeden z najlepiej rozwiniętych działów unijnej polityki ochrony środowiska. Obecnie głównym instrumentem unijnej polityki w tej dziedzinie jest przyjęta w 2000 r. tzw. „Ramowa dyrektywa wodna (RDW⁶)”. Główne cele europejskiej polityki wodnej:

1. ochrona i poprawa warunków, a gdy to niemożliwe, utrzymanie obecnego stanu ekosystemów wodnych, a także lądowych i podmokłych bezpośrednio uzależnionych od ekosystemów wodnych,
2. propagowanie zrównoważonego korzystania z wody opartego na długoterminowej ochronie zasobów wodnych,
3. podejmowane przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu czystości środowiska wodnego; przedsięwzięcia te powinny prowadzić do ograniczenia emisji i zrzutów substancji szczególnie niebezpiecznych, a w dalszej perspektywie do eliminowania tego typu działalności,
4. stopniowe ograniczenie zanieczyszczenia wód podziemnych i zapobieganie ich degradacji,
5. dążenie do zmniejszenia skutków powodzi i suszy.

Cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych ustalono na mocy art. 4 Ramowej dyrektywy wodnej (RDW). Za cele środowiskowe przyjęto wartości graniczne odpowiadające dobremu stanowi wód, podane w *Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 paź-*

⁶ Kieruje się ona ekologicznym podejściem do oceny stanu wód i planowania gospodarki wodnej. Traktuje wody w szczególności jako czynnik tworzący siedliska, których stan zależy od działań podejmowanych na obszarze całej zlewni.

dziennika 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych.

Sposób uwzględnienia w projekcie:

Projekt planu miejscowego nie dotyczy obszarów, których sposób zagospodarowania stanowiłby zagrożenie dla stanu i jakości wód powierzchniowych i podziemnych, w tym udokumentowanych w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 404 „Koluszki-Tomaszów”.

Gmina Nowe Miasto nad Pilicą jest położona w regionie wodnym Środkowej Wisły, dla której został sporządzony **Plan przeciwdziałania skutkom suszy**, przyjęty obwieszczeniem nr 1/2017 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie o przygotowaniu (przyjęciu) planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych Środkowej Wisły, Łyny i Węgorapy, Niemna, Świeżej i Jarf. Zgodnie z ww. PPSS Środkowej Wisły – gmina Nowe Miasto nad Pilicą stanowi obszar narażony na występowanie typów susz zidentyfikowanych jako silne i ekstremalne. Gospodarcze i społeczne skutki występowania suszy mogą być odczuwalne przez następujące sektory gospodarki: rolnictwo, gospodarkę komunalną, gospodarkę leśną, turystykę, rekreację i sport, przemysł, transport, energetykę. W gminie Nowe Miasto nad Pilicą największe zagrożenie stanowi susza rolnicza – obszar całej gminy jest na nią silnie narażony. Znacząca część gminy jest ponadto bardzo narażona na suszę hydrologiczną. W projekcie planu miejscowego nie przewiduje się dodatkowych działań mających służyć przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Analizę celów środowiskowych wskazanych dla poszczególnych jednostek objętych ochroną na podstawie przepisów *ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne* - zawiera punkt 3.5 niniejszej prognozy dotyczący Analiz stanu środowiska – stosunki wodne.

2.3.5. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami ma dziś bardzo rozbudowany dział prawa unijnego. Oprócz ogólnych zasad postępowania z odpadami obejmuje on wymogi dotyczące metod i urządzeń usuwania odpadów (np. spalania, składowania) oraz uregulowania związane z zagospodarowaniem różnych rodzajów odpadów. Pierwsza dyrektywa ramowa w sprawie odpadów to dyrektywa 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 r. Przez ponad 30 lat był to najważniejszy akt prawny w tej dziedzinie. Ostatecznie został zastąpiony dyrektywą ramową z 2008 r. Ogólne wymagania w stosunku do gospodarki odpadami nie uległy jednak istotnym zmianom. Dyrektywa wprowadziła jednolite definicje pojęć oraz zobowiązała państwa członkowskie do opracowywania programów gospodarki odpadami. Przede wszystkim ustanowiła hierarchię zasad postępowania z odpadami, wskazując na pierwszym miejscu konieczność zapobiegania powstawaniu odpadów, następnie ich powtórne wykorzystanie, dalej recykling materiałowy, wykorzystanie odpadów jako źródła energii (w procesie spalania), dopiero w ostateczności dopuszczone powinno być ich unieszkodliwianie przez spalanie bez odzysku energii lub deponowanie na składowiskach odpadów. Na poziomie krajowym wytyczne dla gospodarki odpadami są określone w planach wojewódzkich. W województwie mazowieckim obowiązuje Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego na lata 2016 - 2021 z uwzględnieniem lat 2022 - 2027.

Sposób uwzględnienia w projekcie:

Obszar objęty projektem nie obejmuje obszarów i obiektów systemu gospodarki odpadami, natomiast jego ustalenia nie naruszają przyjętych kierunków rozwoju systemów infrastruktury technicznej w zakresie

gospodarki odpadami, w tym wytycznych regionalnych. Realizacja ustaleń projektu nie przyczyni się do konieczności rozbudowy systemu gospodarki odpadami.

2.4. Cele ochrony środowiska gminy Nowe Miasto nad Pilicą

Program ochrony środowiska dla gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025, określa dwa priorytety polityki ekologicznej gminy:

- Poprawa stanu środowiska w poszczególnych obszarach interwencji gminy Nowe Miasto nad Pilicą,
- Przyjazny środowisku naturalnemu rozwój gospodarczy gminy.

Program zawiera 6 obszarów interwencji, w ramach których wskazano główny cel interwencji oraz jej kierunek. Każdemu z kierunków interwencji przypisano konkretne zadania do realizacji przez samorząd, w perspektywie do 2024 r. Analizę przyjętej polityki ekologicznej gminy w odniesieniu do rozstrzygnięć planistycznych analizowanego projektu planu zawiera poniższa tabela.

Tab. 1. Wytyczne Programu ochrony środowiska gminy Nowe Miasto nad Pilicą i ocena stopnia ich uwzględnienia w analizowanym projekcie planu miejscowego

Lp.	Cele długoterminowe do 2024 r. - Zadania przewidziane do realizacji w latach 2017-2024	Ocena ich uwzględnienia w projekcie
OBSZAR INTERWENCJI – OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA		
Kierunek interwencji – zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza		
1	Poprawa jakości powietrza	Projekt planu miejscowego zawiera ustalenia dotyczące zaopatrzenia w ciepło
-	termomodernizacja Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Nowym Mieście nad Pilicą	-
OBSZAR INTERWENCJI – ZAGROŻENIE HAŁASEM		
Kierunek interwencji – zmniejszenie hałasu		
2	Ograniczenie hałasu związanego z transportem	nie dotyczy analizowanego projektu planu miejscowego
-	przebudowa drogi Waliska-Borowina	-
-	przebudowa drogi Bełek - Świdrygały	
-	przebudowa drogi Gostomia – Wólka Gostomska	
-	przebudowa drogi Wierzchy	
-	przebudowa drogi Bieliny – do drogi 728	
-	przebudowa ul. Leśnej	
-	przebudowa ul. Targowej	
-	przebudowa ul. Południowej	
-	przebudowa ul. Browarnej – ul. Bielińskiego	
-	przebudowa ul. 1 Stycznia	
-	przebudowa ul. Rawskiej	
-	przebudowa ul. Kościuszki	
-	przebudowa odcinka ul. Spacerowej	
-	budowa zjazdu z drogi wojewódzkiej nr 728 i budowa pomostu	
OBSZAR INTERWENCJI – GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA		

Kierunek interwencji – Ochrona wód, utrzymanie dobrego stanu jakości wód		
3	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	Projekt planu miejscowego ujawnia położenie obszaru objętego ustaleniami w granicach GZWP nr 404 „Zbiornik Koluszki-Tomaszów”
-	budowa sieci wodociągowej ul. Morelowa, Orzechowa, Owocowa	-
-	budowa sieci wodociągowej Borowina (Osiczyna)	-
-	budowa odcinka sieci wodociągowej Żdźary	-
-	przebudowa stacji uzdatniania wody przy ul. Rawskiej w Nowym Mieście nad Pilicą	-
-	budowa kanalizacji sanitarnej ul. 1 Maja, 1 Stycznia, Świerkowa, Warszawska, Północna, Szkolna, Wspólna w Nowym Mieście nad Pilicą	-
-	budowa kanalizacji sanitarnej ul. Morelowa, Rawska	-
-	budowa kanalizacji sanitarnej ul. Góra, Leśna, Kwiatowa	-
-	kanalizacja sanitarna ul. Bielińskiego, Piliczna, Browarna	-
-	budowa kanalizacji sanitarnej deszczowej przy ul. Tomaszowskiej	-
-	budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Morelowej, Malinowej, Orzechowej	-
OBSZAR INTERWENCJI – GLEBY		
Kierunek interwencji – Rekultywacja nieczynnej kwatery składowiska odpadów		
4	Rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych	nie dotyczy analizowanego projektu planu miejscowego
-	rekultywacja kwatery nr III składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Nowe Łęgonice	-
OBSZAR INTERWENCJI – GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW		
Kierunek interwencji – Zmniejszenie ilości wyrobów zawierających azbest na terenie gminy		
5	Usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy	nie dotyczy analizowanego projektu planu miejscowego
-	kontynuacja programu usuwania azbestu	-
OBSZAR INTERWENCJI – ZASOBY PRZYRODNICZE		
6	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy	nie dotyczy analizowanego projektu planu miejscowego
-	budowa boiska wraz z zagospodarowaniem terenu nad rzeką Pilicą w Domaniewiczach	-
-	zagospodarowanie terenu przy rzece Pilicy przy ul. Pilicznej w Nowym Mieście	-
-	zagospodarowanie terenu boiska przy ul. Tomaszowskiej	-
-	przebudowa stadionu miejskiego	-
-	budowa boiska wielofunkcyjnego przy LO	-
-	budowa miasteczka drogowego	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy stanu środowiska.

Podsumowując, zgodnie z powyższą analizą można stwierdzić, że analizowany plan miejscowy zachowuje zgodność z celami ochrony środowiska gminy Nowe Miasto nad Pilicą, w zakresie ustaleń mających

przełożenie na problematykę planowania miejscowego oraz specyfikę obszaru objętego ustaleniami planu. Projekt planu miejscowego nie dotyczy bezpośrednio zadań wskazanych w polityce ekologicznej gminy. Ustalenia planu przyczyniają się do realizacji wskazanych celów ochrony środowiska, tj. ograniczenie hałasu związanego z transportem, ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, a także poprawa jakości powietrza. Analizowany dokument zachowuje zgodność z Programem ochrony środowiska gminy Nowe Miasto nad Pilicą.

2.5. Powiązania z innymi dokumentami

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, stanowiący akt prawa miejscowego w zakresie zagospodarowania przestrzennego, jest dokumentem powiązany z dokumentami planistycznymi wyższych szczebli samorządu terytorialnego. Wytyczne do planowania miejscowego stanowią:

- na poziomie regionalnym (województwa) – Plan zagospodarowania przestrzennego województwa,
- na poziomie lokalnym - obowiązujący dokument Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz wydane decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach i inne decyzje określające warunki korzystania ze środowiska, jeżeli zostały wydawane w obszarze podlegającym ocenie.

2.5.1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego został przyjęty uchwałą nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r. Uwarunkowania zewnętrzne, dotyczące kierunków rozwoju przestrzennego województwa mazowieckiego, wynikają z dokumentów krajowych, określających model rozwoju przestrzennego i społeczno-gospodarczego Polski w perspektywie do 2030 r.: Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030) oraz Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (SOR).

W Planie przyjęto zintegrowane podejście do prowadzenia polityki rozwoju, wyznaczając obszary funkcjonalne, które zawierają się w obszarach strategicznej interwencji wskazanych w SRWM 2030. W ten sposób plan jest spójny z ustaleniami KPZK 2030 oraz SRWM 2030. Kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego odzwierciedlają obszary funkcjonalne. Ponadto plan województwa w swoich kierunkach zagospodarowania odnosi się do podziału statystycznego przestrzeni (regiony i podregiony NUTS). Gmina Nowe Miasto nad Pilicą jest położona w podregionie NUTS 3 – żyrardowskim, w regionie NUTS 2 – region mazowiecki. W ramach podstawowych elementów sieci osadniczej, określonych na podstawie KPZK 2030, Nowe Miasto nad Pilicą pełni rolę ośrodka lokalnego. W obszarze województwa mazowieckiego wyróżniono następujące obszary funkcjonalne:

- miejski obszar funkcjonalny Warszawy,
- obszary o najniższym poziomie dostępności do dóbr i usług,
- wiejskie obszary funkcjonalne wymagające wsparcia procesów rozwojowych,
- wiejskie obszary funkcjonalne uczestniczące w procesach rozwojowych.

Gmina Nowe Miasto nad Pilicą wg powyższej klasyfikacji znajduje się w 1 obszarze funkcjonalnym województwa – wiejskie obszary funkcjonalne wymagające wsparcia procesów rozwojowych.

Wiejskie obszary funkcjonalne wymagające wsparcia procesów rozwojowych – zgodnie z KPZP 2030 to obszary położone peryferyjnie, o utrudnionym dostępie do ośrodka wojewódzkiego, w niewielkim stopniu uczestni-

czące w procesach rozwojowych kraju. Istotne bariery rozwoju tych obszarów obejmują: niską dostępność do usług publicznych, zdekapitalizowanie tkanki osadniczej i zagrożenie walorów przyrodniczych w procesie gwałtownego poszukiwania alternatywnych dróg rozwoju, czy słabą jakość infrastruktury technicznej. Funkcjonowanie tych obszarów opiera się na niewyspecjalizowanym rolnictwie, a także agroturystyce z wykorzystaniem m.in. wartości kulturowych czy innych obszarów gospodarki. Działania dążące do wewnętrznej integracji województwa, poprawy jego spójności, m.in. doinwestowanie takich obszarów, pomagają ograniczać dysproporcje w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.

2.5.2. Polityka przestrzenna i planistyczna gminy

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

W granicach gminy Nowe Miasto nad Pilicą obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, przyjęte uchwałą nr XVIII/136/2020 Rady Miejskiej w Nowym Mieście nad Pilicą z dnia 16 stycznia 2020 r. zmienione uchwałą nr LXX/498/2024 z dnia 25 stycznia 2024 r.

Teren objęty planem miejscowym jest położony w obszarach: koncentracji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz terenów rolniczych. W związku z powyższym ustalenia planu miejscowego nie naruszają ustaleń Studium i wpisują się w wytyczne polityki przestrzennej gminy Nowe Miasto nad Pilicą w zakresie docelowych granic struktury funkcjonalno-przestrzennej, jak i standardów przyszłego zagospodarowania, jednocześnie wpisując się w strategiczne cele jej rozwoju.

Obszar objęty planem znajduje się w STREFIE II – STREFA PÓŁNOCNA – ZAGOSPODAROWANIA WSI I ROZWOJU ROLNICTWA W TYM WYSPECJALIZOWANEGO

Ogólna charakterystyka – obszar koncentracji zabudowy wiejskiej w wykształconych strukturach funkcjonalno-przestrzennych wsi, o określonym układzie rozplanowania; obszar koncentracji rolniczej przestrzeni produkcyjnej o wyspecjalizowanym kierunku produkcji – sadownictwo i przetwórstwo owocowo-warzywne

Strefa obejmuje następujące obręby (jednostki planistyczne): obręby Bełek, Bieliny, Bieliny Kolonia, Dąbrowa, Domaniewice, Domaniewice Kolonia, Godzimirz, Jankowice, Józefów, Promnik, Rokitnica, Rosocha, Rudki, Sacin, Sańbórz, Strzałki, Świdrygały, Świdrygały Kolonia, Wał, Wierzchy, Zalesie, Żdźary.

Stanowi największą obszarowo strefę zagospodarowania gminy związaną z jej główną funkcją rozwoju – funkcją rolniczą, zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy.

Główne kierunki zmian w strukturze przestrzennej:

- Rozwój i wsparcie działalności rolniczej, w szczególności wyspecjalizowanej związanej z przetwórstwem owocowo-warzywnym.
- Uporządkowanie zasad zagospodarowania przestrzennego terenów o przewadze zabudowy mieszkaniowej, kształtujących struktury funkcjonalno-przestrzenne miejscowości wiejskich.
- Kształtowanie przestrzeni publicznych poszczególnych miejscowości, uzupełnianie struktur zagospodarowania wsi o przestrzenie publiczne- ogólnodostępne przestrzenie rekreacji mieszkańców, o wzrastającej jakości zagospodarowania.
- Rozwój i wsparcie działalności gospodarczych, funkcjonujących w gminie w zakresie rolnictwa, jak i działalności pozarolniczej – tworzenie warunków dla rozwoju zarówno nowych działalności (wzrostu lokalnej przedsiębiorczości), jak i istniejących działalności gospodarczych poprzez niwelowanie przestrzennych barier ich rozwoju.

Cechą charakterystyczną w strefie warunkującą główne kierunki zagospodarowania przestrzennego jest tradycyjne rolnictwo, w tym w szczególności wyspecjalizowane, związane z przetwórstwem owocowo-warzywnym. Ważnym kierunkiem zmian w strefie jest niwelowanie przestrzennych barier rozwoju funkcjonujących gospodarstw rolniczych wynikających z braku możliwości rozbudowy zagospodarowania. Gmina w tym zakresie będzie dążyć do zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, by dopasować przepisy prawa lokalnego do wymogów współczesnego rolnictwa.

W strefie realizowane będą także zadania sektorowe związane z ochroną i kształtowaniem środowiska, między innymi w zakresie ochrony lokalnych korytarzy ekologicznych, uzupełnianiu rolniczej przestrzeni produkcyjnej o elementy zieleni o funkcjach ochronnych (wodochronnych, wiatrochronnych) oraz związane z ochroną zabytków i dziedzictwa kulturowego.

Ponadto w strefie nadal będzie rozwijać się mieszkalnictwo w wykształconych strukturach przestrzennych wsi, o przeważającej w zagospodarowaniu zabudowie zagrodowej oraz towarzyszące usługi, drobny przemysł oraz rzemiosło, a także produkcja w gospodarstwach rolnych.

Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy:

RMN

TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ I MIESZKANIOWEJ

KIERUNKI I STANDARDY ZAGOSPODAROWANIA:

- Utrzymanie i realizacja nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej o funkcjach mieszkalnych, gospodarczych, inwentarskich, produkcyjnych, w tym obiektów i zagospodarowania związanego z sadownictwem, hodowlą szklarniową, plantacjami itp., kształtujących obszary zabudowy wsi.
- Utrzymanie i realizacja nowej zabudowy usługowej, samodzielnych budynków usługowych lub usług wbudowanych w obiekt o innej funkcji, jako towarzyszących zabudowie o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej lub zagrodowej.
- Utrzymanie i realizacja nowych terenów zieleni urządzonej m.in. parków, skwerów, zieleńców, zieleni o funkcji rekreacyjnej jak i izolacyjnej, form zieleni wysokiej i niskiej oraz terenów sportu i rekreacji.
- Realizacja inwestycji celu publicznego: kubaturowych i liniowych.
- Dopuszcza się utrzymanie i kształtowanie dominant wysokościowych, z zachowaniem zasad kompozycji przestrzennej.
- Utrzymanie, budowa i rozbudowa systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

TERENY ROLNICZE

KIERUNKI I STANDARDY ZAGOSPODAROWANIA:

- Utrzymanie i ochrona terenów rolniczych: gruntów ornych i użytków zielonych.
- Utrzymanie i realizacja nowej zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych o funkcjach mieszkaniowych, gospodarczych, inwentarskich, produkcyjnych, w tym obiektów i zagospodarowania związanego z sadownictwem, hodowlą szklarniową, plantacjami itp.

- Zachowanie i dopuszczenie nowego zagospodarowania w zakresie sportu i rekreacji oraz infrastruktura turystyczno-rekreacyjnej.
- Ochrona i modernizacja istniejących systemów melioracji.
- Ochrona gleb przed erozją wietrzną poprzez ochronę istniejących zadrzewień i zakrzewień śród-polnych, pełniących funkcje ochronne dla działalności rolniczej, w ramach możliwości środowiskowych i techniczno-ekonomicznych.
- Ochrona gleb pochodzenia organicznego, przed ich osuszaniem i zmianą sposobu użytkowania.
- Ochrona lub odtworzenie strefy buforowej wzdłuż cieków i rowów, stanowiących lokalne korytarze ekologiczne i ich zagospodarowanie w formie użytków zielonych, form zieleni.
- Realizacji inwestycji celu publicznego; kubaturowych i liniowych.
- Utrzymanie, modernizacja i rozbudowa systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

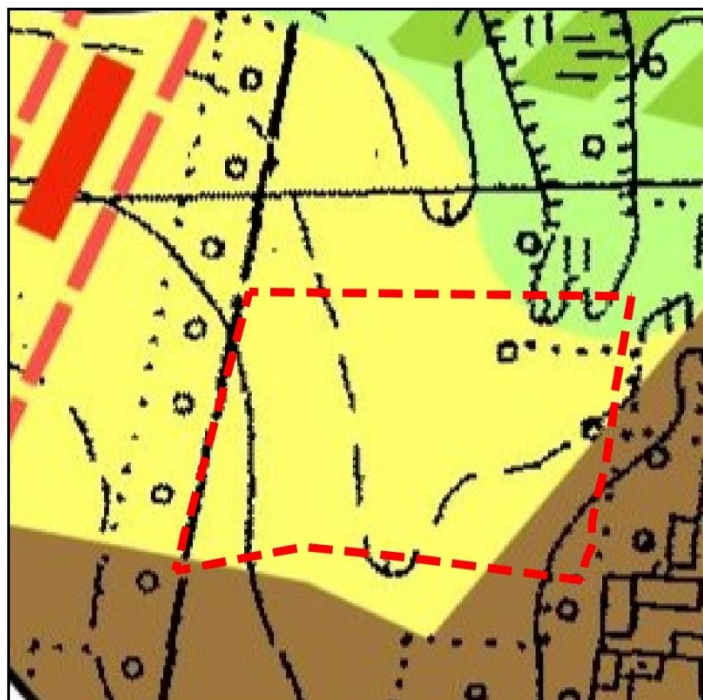
Wskaźniki zagospodarowania przestrzennego

1. ZABUDOWA ZAGRODOWA

maksymalna powierzchnia zabudowy	80%
minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego	15%
maksymalna wysokość budynków o funkcji mieszkaniowej lub mieszanej	12,0 m
maksymalna wysokość budynków o funkcji usługowej	15,0 m
maksymalna wysokość budynków o funkcji gospodarczej, technicznej i inwentarskiej*	25,0 m
maksymalna wysokość budynków o funkcji produkcyjnej*	25,0 m
<u>rodzaj pokrycia dachowego</u> : dachy o jednakowym kącie nachylenia głównych połaci dachowych do 45° lub dachy płaskie	
minimalna powierzchnia działki budowlanej (z wyłączeniem działek pod infrastrukturę techniczną)	1000 m²

Powyższe parametry nie dotyczą dominant wysokościowych, dopuszczonych do realizacji zapisami Studium. Ich lokalizację oraz wysokość należy przewidzieć w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, nawiązując do kompozycji przestrzennej i skali zabudowy poszczególnych miejscowości oraz sąsiedztwa istniejących dominant.

W przypadku lokalizacji budowli lub urządzeń infrastruktury technicznej, w ramach zagospodarowania przestrzennego poszczególnych terenów, zaleca się ich maksymalną wysokość – do 50 m n.p.t. Dla obiektów i urządzeń o wysokości równej lub większej niż 50 m n.p.t. obowiązują przepisy odrębne, nakazujące uzgodnienie inwestycji z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP.

[I] OBSZARY ZABUDOWY WG DOMINUJĄCEJ FORMY ZAGOSPODAROWANIA

RMN TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ I MIESZKANIOWEJ

[II] OBSZARY ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

TERENY ROLNICZE

TERENY ŁĄK I PASTWISK POŁOŻONYCH W DOLINACH RZEK I INNYCH MNIEJSZYCH CIEKÓW

OBSZARY KONCENTRACJI GLEB POCHODZENIA ORGANICZNEGO

SYSTEM ELEKTROENERGETYCZNY, GAZOWY I TELEKOMUNIKACJI

110 kV NAPOWIETRZNE LINIE ELEKTROENERGETYCZNE WYSOKIEGO NAPIĘCIA 110 kV

GRANICE PASA TECHNOLOGICZNEGO LINII ELEKTROENERGETYCZNEJ WYSOKIEGO NAPIĘCIA 110 kV

Ryc. 1. Wyrys ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Pilicą dla obszaru objętego projektem planu miejscowego
 Źródło: projekt analizowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Obszar objęty projektem planu miejscowego jest położony na terenach, na których dotychczas obowiązywały ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjęte uchwałą nr LXII/448/2023 Rady Miejskiej w Nowym Mieście nad Pilicą z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Pilicą dla obrębów ewidencyjnych: Bieliny, Bieliny Kolonia, Domaniewice, Domaniewice Kolonia, Godzimirz, Jankowice, Łęgonice, Promnik, Rokitnica, Rudki, Sańbórz, Strzałki, Wał, Wierzchy, Zalesie, Żdźary. Obowiązujący plan miejscowy przeznacza obszar objęty projektem pod tereny zieleni oraz tereny objęte formami ochrony przyrody zgodnie z przepisami o ochronie przyrody i infrastruktury turystyczno- rekreacyjnej. Celem sporządzenia miejscowego planu zago-

spodarowania przestrzennego jest ujawnienie terenów rolniczych, częściowo zagospodarowanych obiektami w zabudowie zagrodowej.

2.5.3. Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach i inne decyzje określające warunki korzystania ze środowiska, istotne z punktu widzenia analizowanego dokumentu

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie dotyczy terenów, dla których wydano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach lub inną decyzję określającą warunki korzystania ze środowiska, istotną z punktu widzenia analizowanego dokumentu.

3. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA OBSZARU OBJĘTEGO USTALENIAMI PROJEKTU DOKUMENTU PLANISTYCZNEGO

3.1. Położenie geograficzne oraz użytkowanie i zagospodarowanie terenów

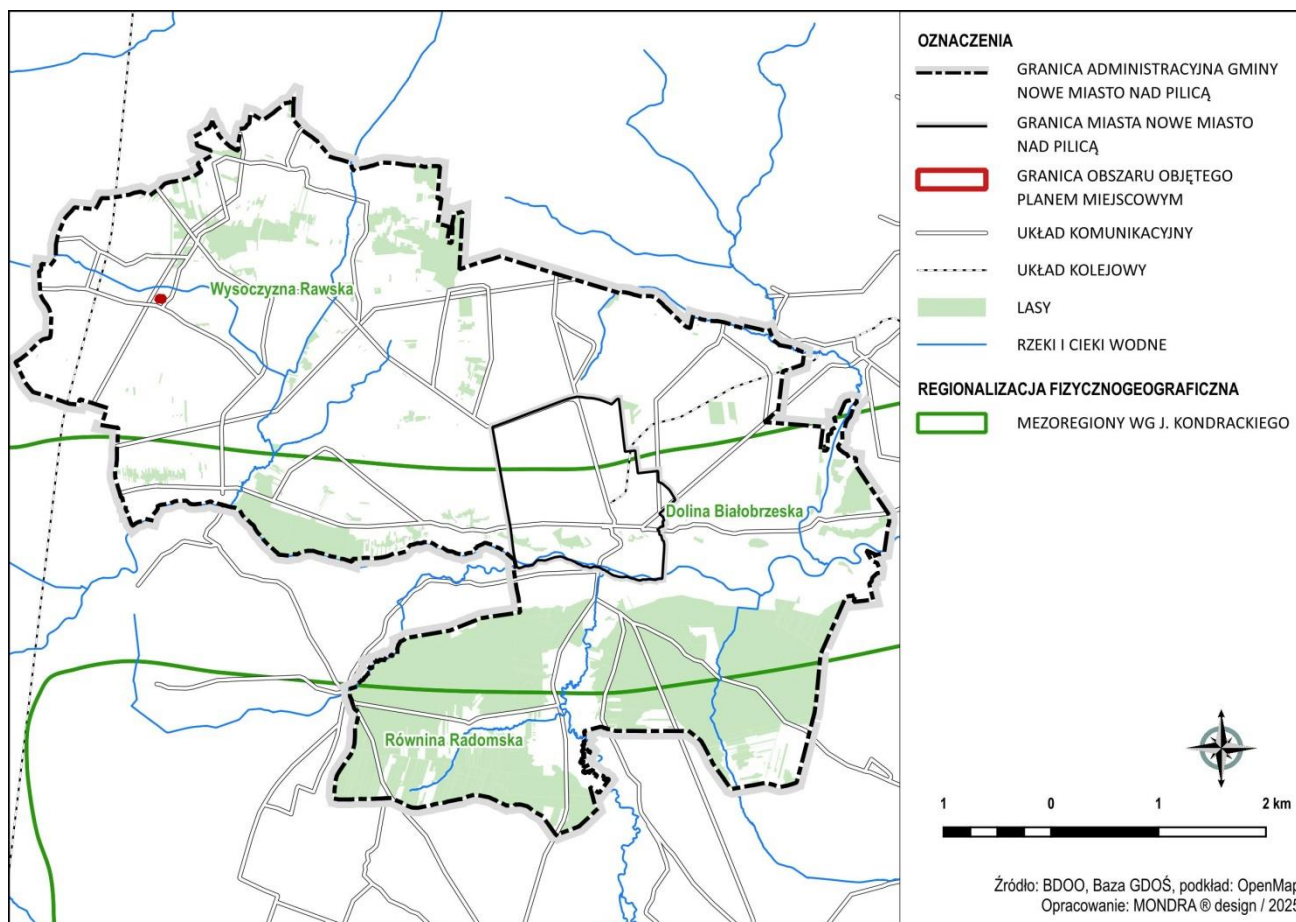
Obszar gminy Nowe Miasto nad Pilicą zajmuje powierzchnię 159 km². W podziale na jednostki organizacji terytorialnej gmina składa się z 31 sołectw obejmujących 34 obrębów ewidencyjnych (podział geodezyjny przestrzeni). Obręby stanowią jednocześnie gminne jednostki planistyczne. Większość sołectw stanowi odrębny obręb ewidencyjny, jednak nie zawsze granica obrębu ewidencyjnego pokrywa się z podziałem na wsie oraz sołectwa (które nie mają ustalonych granic przestrzennych).

Topografię obszaru gminy - jak i powiązany z nią system osadniczy - kształtuje przepływ rzeki Pilicy tworzącej rozległą dolinę w środkowej części gminy. Ta naturalna forma krajobrazowa bezpośrednio wpłynęła na ukształtowanie się dwóch odmiennych pod względem funkcjonalno-przestrzennym części gminy: północnej i południowej, określanych odpowiednio od położenia w odniesieniu do przepływu rzeki: na północ lub na południe od Pilicy. Północna część gminy charakteryzuje się typowo rolniczym krajobrazem natomiast południowa w większości jest porośnięta lasami, przez które przepływają mniejsze cieki wpływające do Pilicy.

Rozległość terytorialna gminy z zachodu na wschód wynosi około 19 km, a z północy na południe nieco ponad 17 km. Na terenie gminy Nowe Miasto nad Pilicą nie występują znaczące węzły drogowe. Przez miasto i gminą przebiegają drogi wojewódzkie: 728 relacji Grójec – Jędrzejów i 707 relacji Nowe Miasto – Rawa Mazowiecka, które wraz z wewnętrzną siecią dróg powiatowych i gminnych zapewniają dogodną komunikację z terenami powiatu, województwa i kraju. Nie przebiega tędy jednak żadna droga o randze krajowej.

Gmina Nowe Miasto nad Pilicą leży w centralnej Polsce, nad rzeką Pilicą – lewobrzeżnym dopływem Wisły środkowej. Zgodnie ze szczegółowym podziałem fizycznogeograficznym Polski, opracowanym przez J. Kondrackiego, jest położona w obrębie dwóch mezoregionów: Doliny Białobrzesckiej oraz Wysoczyzny Rawskiej.

Wysoczyzna Rawska znajduje się na północ od Doliny Pilicy i na wschód od doliny Rawki, która ją oddziela od wzniesień łódzkich. Na powierzchni występują gliny morenowe oraz żwirowe ostańce strefy moren czołowych zlodowacenia warciańskiego. Od północy łagodnym skłonem obniża się ku Równinie Łowicko – Błotńskiej, od wschodu ku Równinie Warszawskiej. Powierzchnię regionu oblicza się na 1700 km². Najwyżej wznosi się na południe od Mszczonowa, przekraczając 200 m n.p.m. Z wysoczyzny spływają ku północy dopływy Bzury.

Ryc. 2. Położenie geograficzne ogólne obszaru objętego projektem planu miejscowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie państwowych baz danych przestrzennych.

3.2. Budowa geologiczna i grunty

W głębokim podłożu gminy Nowe Miasto nad Pilicą, a także regionu grójeckiego, zalegają utwory dwóch wielkich strukturalnych jednostek geologicznych Polski:

- Synklinorium brzeźnego, towarzyszącego strefie krawędziowej (o kierunku NW - SE), krystalicznej platformy wschodnioeuropejskiej. Jego jednostkami geologicznymi niższego rzędu są - w regionie warszawsko-grójeckim, struktury laramijskie. Są to niecki: warszawska, wypełniona w stropie osadami jury i kredy, młodsza od niej - trzeciorzędowa - mazowiecka, a także lubelska (granicę niecek warszawskiej i lubelskiej, ściślej - rowu lubelskiego, wyznacza uskoki Nowe Miasto - Grójec).
- Antyklinorium środkowo-polskiego, przebiegającego przez Polskę, generalnie na zachód od Wisły, na kierunku NW – SE, zbudowanego z utworów permsko-mezozoicznych. Jego jednostkami geologicznymi niższego rzędu są w rejonie obszaru opracowania jego część końcowa – zwana wałem południowo-polskim oraz zlokalizowana w części północno-zachodniej wału antyklina Gielniowa.

Umowna granica pomiędzy antyklinorium a synklinorium przebiega w regionie, wzdłuż wychodni utworów górnokredowych zalegających pod pokrywą czwartorzędową. Przecina ona centralnie tereny miasta i gminy Nowe Miasto nad Pilicą na kierunku NW – SE.

Struktura geologiczna gminy przesądza, iż ruchy masowe ziemi (osuwiska, osiadania terenu lub spełzania) na terenach miasta i gminy nie są rejestrowane w Krajowym Systemie Ochrony Przeciwoświsiskowej SOPO - Państwowego Instytutu Geologicznego. Niemniej wydaje się, iż w obszarze gminy występują enklawy terenowe podatne na występowanie tego typu zjawisk. Są to odcinki dolin o silnie nachylonych stokach i skarpy dolin lub parowów. W obszarze miasta i gminy na zjawiska te narażone są przede wszystkim powierzchnie stromych, lewych, północnych, skarp doliny Pilicy.

Udokumentowane złoża kopalin

W obszarze objętym planem nie znajdują się udokumentowane złoża kopalin.

3.3. Geomorfologia i ukształtowanie terenu

Rzeźba terenu gminy Nowe Miasto nad Pilicą jest mało zróżnicowana. Polodowcowy krajobraz gminy, kształtowany głównie w fazach zlodowaceń odrzańskiego i warciańskiego, podlegał procesom intensywnej denudacji peryglacjalnej w czasie zlodowacenia północno-polskiego. Doprowadziło to do zrównania krajobrazów polodowcowych, czego efektem jest słabo urozmaicona, lekko falista (niekiedy falista) rzeźba powierzchni terenu. Powierzchnie te obniżają się lekko ku północnemu wschodowi. Ich spadki nie przekraczają 2% lokalnie dochodząc do 5%.

3.4. Klimat i powietrze atmosferyczne

Warunki klimatyczne

Wg regionalizacji klimatycznej Polski A. Wosia gmina Nowe Miasto nad Pilicą jest położona w regionie wschodnio małopolskim, natomiast wg podziału Polski na dzielnice rolniczo-klimatyczne R. Gumińskiego, znajduje się w granicach dzielnicy VII – środkowej.

Decydujący wpływ na warunki klimatyczne obszaru wywiera napływ określonych mas powietrza. Nad Nizinami Środkowopolskimi najczęściej występują masy powietrza polarno-morskiego - 65% dni w roku. Powietrze polarno-kontynentalne pojawia się z częstotliwością 30%, arktyczne - 4%, zwrotnikowe - 2%. Rozkład temperatur powietrza wiąże się z położeniem regionu w obszarze przeważających wpływów klimatu atlantyckiego. Średnia roczna temperatura powietrza sięga tu około 7,5°C. Średnia temperatura miesiąca najcieplejszego (lipca) wynosi 18,2°C, zaś w przypadku najchłodniejszych miesięcy (styczeń i luty) wynosi 3,4°C. Tym samym średnia roczna amplituda powietrza wynosi około 22°C. Okres wegetacyjny trwa od 210 do 220 dni, rozpoczyna się średnio na początku kwietnia, a kończy początkiem października. Lato trwa od 100 do 110 dni (okres z temperaturami średniodobowymi powyżej 15°C), natomiast zimą 80-90 dni (temperatury średniodobowe poniżej 0°C).

Najmniej korzystnymi warunkami termicznymi odznacza się dolina Pilicy będąca obszarem występowania inwersji powodujących zaleganie chłodniejszego powietrza, spływającego grawitacyjnie z sąsiednich, wyniesionych terenów. Skutkiem tego jest występowanie znacznych amplitud temperatury w okresie lata (w dniach pogodnych) oraz znacznych spadków temperatury zimą.

Wielkości opadu średniorocznego na obszarze opracowania są niższe od średniej krajowej - oscylują wokół wartości 550 mm. Najwyższe miesięczne sumy opadu obserwuje się w lipcu (88 mm), najniższe natomiast w lutym (26-28 mm). Średnie sumy opadów półrocza zimowego w regionie wynoszą ponad 65 mm, letniego natomiast około 350 mm.

Południowa część obszaru gminy jest położona w strefie dolin rzecznych (dolina rzeki Pilicy), w związku z powyższym znajduje się w obszarach przepływu mas powietrza. Warunki mikroklimatyczne dolin rzecznych są odmienne od warunków klimatycznych otaczających je terenów (wysoczyzn). Wielkość i głębokość dolin w różnym stopniu wpływa na kształtowanie się podstawowych parametrów klimatycznych. Rozległa dolina Pilicy charakteryzuje się wyższą średnią temperaturą cieplejszych pór roku, mniejszą prędkością wiatru oraz większą sumą opadów, w porównaniu z sąsiednimi terenami wysoczyzn.

Jakość powietrza

W obszarze miasta i gminy Nowe Miasto nad Pilicą warunki aerosanitarne są dobre. O stanie zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy (również jak w całym kraju) decydują trzy rodzaje emisji:

- punktowa – powodowana przez zorganizowane źródła jako wynik energetycznego spalania paliw i przemysłowych procesów technologicznych;
- liniowa – komunikacyjna, powodowana przez transport samochodowy, kolejowy i lotniczy;
- powierzchniowa – powodowana przez zanieczyszczenia energetyczne (komunalne), pochodzące ze spalania paliw w lokalnych kotłowniach, piecach i paleniskach domowych.

Przeważająca wielkość emisji zanieczyszczeń na terenie gminy to emisja pochodząca z energetycznego spalania paliw (powierzchniowa). Znacznie mniejszy udział ma tu emisja liniowa (powodowana przez pojazdy spalinowe, poruszające się po drogach gminy). Najmniejszy wpływ – w związku z brakiem na terenie gminy mogących ją powodować obiektów – ma emisja punktowa (powodowana przez zakłady przemysłowe).

Oceny jakości powietrza w latach 2009-2017 przeprowadzane przez WIOŚ w Warszawie oraz w latach 2018-2019 przez GIOŚ na terenie województwa mazowieckiego wykonane były zgodnie z obowiązującymi rozporządzeniami Ministra Środowiska i Dyrektywą 2008/50/WE, nakazującymi ich prowadzenie w skali strefowej. Wykonywane (wyłącznie w skali strefowej) badania czystości powietrza wykazują jego ogólną, dobrą jakość na terenie gminy. Mimo to sporządzona przez GIOŚ roczna ocena jakości powietrza w 2019 r. pozwoliła ustalić, iż strefa mazowiecka, w skład której wchodzi m.in. miasto i gmina Nowe Miasto nad Pilicą ze względu na kryteria ochrony zdrowia – musi być zakwalifikowana do klasy C (stężenia zanieczyszczeń na tym terenie przekraczają poziomy dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny), co skutkuje obowiązkiem wykonania dla obszaru strefy – programu ochrony powietrza.

Przyczyny te nie różnią się tak naprawdę od przyczyn występujących w skali krajowej. Jedynie konsekwentne i systematyczne ograniczanie lub usuwanie ich – występujących także na obszarze opracowania – w skali proporcjonalnej do zagospodarowania obszaru – może zniwelować niekorzystny wpływ na warunki aerosanitarne. Przy czym tak naprawdę część tych działań znajduje się poza zasięgiem możliwości władz lokalnych. Ich skuteczność uzależniona jest bowiem od przedsięwzięć w skali wojewódzkiej, a w praktyce krajowej.

Klimat akustyczny

Obszar miasta i gminy Nowe Miasto nad Pilicą znajduje się w zasięgu oddziaływania dwóch rodzajów ponadnormatywnego hałasu przenikającego do środowiska – hałasu komunikacyjnego (drogowego) i hałasu przemysłowego. Pierwszy z nich wytwarzany przez pojazdy samochodowe poruszające się po drogach pu-

blicznych decyduje o klimacie akustycznym obszaru opracowania. Drugi zaś powodują wyłącznie urządzenia i instalacje (nieliczne) zakładów przemysłowych, zlokalizowanych w granicach gminy.

Wykonywane przez WIOŚ w Warszawie w 2014 r. pomiary natężenia hałasu drogowego w Nowym Mieście nad Pilicą (punkt pomiarowy usytuowany przy ulicy Warszawskiej nr 37) potwierdziły, iż hałas komunikacyjny w dalszym ciągu jest jednym z największych zagrożeń i uciążliwości, a poziom zagrożenia tego typu hałasem jest w dalszym ciągu znaczącym dla mieszkańców miasta. Wiadomym jest także, iż jedynym – w pełni skutecznym – rozwiązaniem tego problemu byłoby wyprowadzenie ruchu tranzytowego (ponadlokalnego) poza granice miasta.

Wzdłuż dróg powiatowych miasta i gminy Nowe Miasto nad Pilicą nie prowadzono badań jednak pomiary prowadzone wzdłuż innych dróg tej klasy poza obszarami gminy wskazują, że natężenie hałasu w ich sąsiedztwie jest także najczęściej ponadnormatywne. Działania, które pozwoliłyby ograniczyć uciążliwości w postaci hałasu przenikającego do środowiska można by podzielić na następujące grupy:

- rozwiązania techniczne - obejmujące: przebudowę i modernizację dróg, dla polepszenia ich parametrów komunikacyjnych i standardów drogowych;
- rozwiązania organizacyjne - zmierzające do ulepszenia organizacji ruchu;
- rozwiązania planistyczne – obejmujące m.in. tworzenie ograniczeń dla wprowadzania terenów budownictwa mieszkaniowego (akustycznie chronionego) w sąsiedztwa głównych tras komunikacyjnych.

Drugi rodzaj hałasu to hałas przemysłowy. Nie wywiera on jednak istotnego wpływu na klimat akustyczny obszaru gminy i miasta. Skala i usytuowanie obiektów produkcyjnych (mogących być źródłem tego hałasu) pozwala stwierdzić, że w ponadnormatywnym, a tym samym szkodliwym lub uciążliwym natężeniu, występuje w obszarze opracowania wyłącznie incydentalnie. Jego pojawienie się możliwe jest do wyeliminowania przy pomocy dostępnych działań kontrolowanych i prawnych.

Pozostałe potencjalne źródła hałasu mają dla obszaru gminy znaczenie marginalne. Hałas kolejowy związany z przebiegającą przez tereny gminy linią kolejową odczuwalny jest wyłącznie w północno – zachodnich jej rejonach, przy czym linia ta biegnie przez tereny niezabudowane lub zabudowane ekstensywnie.

Problematyka hałasu lotniczego nie ma w chwili obecnej wpływu na klimat akustyczny obszaru gminy. Jednak plany związane z modernizacją i ponownym uruchomieniem lotniska wojskowego pozwalają sądzić, iż może ono w nadchodzących latach stać się jednym z głównych źródeł ponadnormatywnego hałasu na obszarze gminy (szczególnie, że ma ono pełnić m.in. funkcje szkoleniową). Lokalizacja tego lotniska w bezpośrednim sąsiedztwie granic miasta przesądza o tym, że hałas ten – mimo, że prawdopodobnie będzie występował jedynie okresowo – może stać się uciążliwy dla mieszkańców miasta.

W obszarze opracowania znaczenie ma zarówno hałas komunikacyjny, związany z natężeniem ruchu na drogach publicznych oraz hałas przemysłowy. Powyższe rodzaje hałasu przenikającego do środowiska nie przekraczają jednak poziomów normatywnych.

Pola elektromagnetyczne

W środowisku występują powszechnie naturalne i sztuczne pola elektromagnetyczne, z czego źródeł sztucznych należą układy wytwarzania, przesyłania i rozdziału energii elektrycznej (stacje transformatorowe, linie energetyczne), stacje radiokomunikacyjne, a także różne odbiorniki energii elektrycznej. W odniesieniu zagadnień zagospodarowania przestrzennego, w tym ochrony środowiska i zdrowia ludzi duże znaczenie

mają linie energetyczne wysokich napięć. Ich oddziaływanie na środowisko powoduje określone skutki gospodarczo-przestrzenne w zakresie lokalizacji obiektów i urządzeń, zwłaszcza mieszkalnych, a także przebywania ludzi i zwierząt. Przez obszar objęty planem miejscowym przechodzi linia elektroenergetyczna średniego napięcia.

3.5. Stosunki wodne

3.5.1. Wody powierzchniowe

Miasto Nowe Miasto nad Pilicą położone jest w całości w granicy zlewni (dorzecza) II rzędu - Pilicy, największego, lewobrzeżnego, mazowieckiego dopływu Wisły. Tym samym należy do lewobrzeżnej części zlewni Wisły Środkowej. Pilica, będąca osią hydrograficzną całej gminy Nowe Miasto nad Pilicą, jest najdłuższym dopływem Wisły – 319 km, wypływa na wysokości 348 m n.p.m. we wsi Wola Kocikowa na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej. Powierzchnia jej zlewni liczy 9273 km². Szerokość koryta rzeki w jej środkowym biegu waha się w granicach 50 – 80 m, a średni spadek koryta na tym odcinku wynosi 0,045 %. Przed Brzustówką (Tomaszów Mazowiecki), tj. na odcinku swego środkowego biegu rzeka meandruje, pokonując pierwszy ze swych przełomów (przez odporniejsze utwory kredowe). Odcinek dolnego biegu Pilicy, przecinający tereny miasta i gminy Nowe Miasto nad Pilicą, liczy około 14 km. Rzeka intensywnie meandruje w szerokim – od 2 do 3 (w odcinku ujściowym do 4 km) dnje doliny, wcinając się nieznacznie w jego podłoże wypełnione holocenijskimi madami, piaskami i żwirami rzecznyymi.

3.5.2. Jednolite części wód powierzchniowych

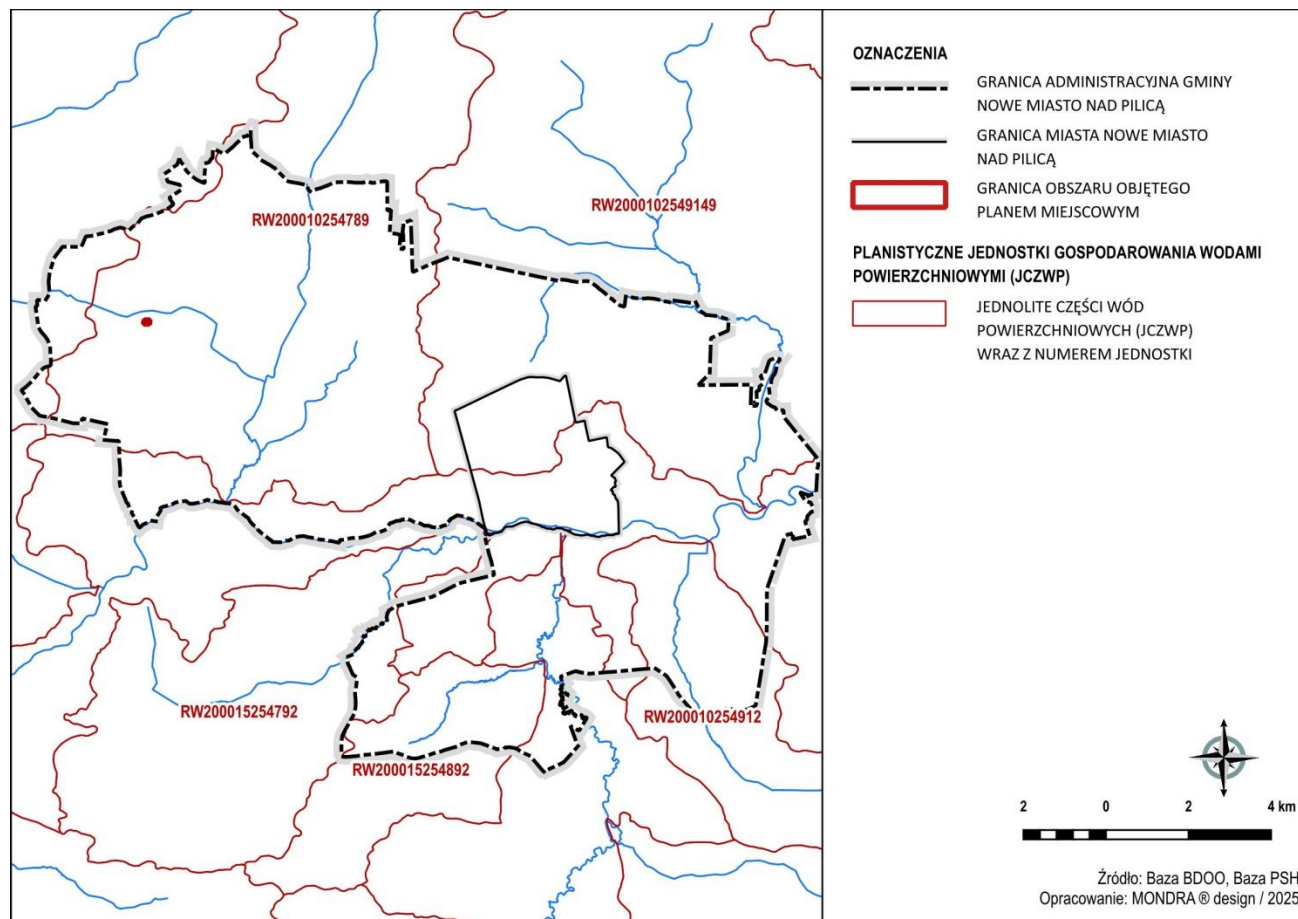
Ze względów funkcjonalnych, dla potrzeb planistycznych, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną, na terenie kraju zostały wydzielone obszary jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP). Teren gminy Nowe Miasto nad Pilicą zawiera się w ośmiu z nich: Pilica od zb. Sulejów do ujścia (RW200011254999), Dopływ z Głuszyny (RW200010254912), Drzewiczka od Brzuśni do ujścia (D RW200011254899), Kiełcznica (RW200015254792), Dopływ spod Gilówki (RW200015254892), Rokitna (RW200010254789), Gostomka (RW2000102549149), Rylka (RW200010272649)

Przeważająca część gminy Nowe Miasto nad Pilicą jest zlokalizowana w jednostkach charakteryzujących się dobrym stanem ekologicznym i chemicznym, jednakże zagrożonych ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w obszarze jednolitych części wód powierzchniowych nr: RW200010254789 (Rokitna).

Jednostka RW200010254789 (Rokitna) - naturalna, monitorowana jednostka charakteryzuje się umiarkowanym stanem ekologicznym i stanem chemicznym poniżej dobrego. Ogólny stan wód określony został jako zły. Jednostka jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Termin osiągnięcia dobrego stanu został wskazany do 2027r. (substancje priorytetowe wprowadzone dyrektywą 2013/39/UE - do 2039 r.), z możliwością odstępstwa. Dla jednostki zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej. Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: MIR, MMI, EFI+PL/ IBI_PL; bromowane difenyletery(b), rtęć(b), heptachlor(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości tech-

nicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań). Dla jednostki ustanowiono również możliwość odstępstwa z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej. Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w), benzo(b)fluoranten(w), benzo(g,h,i)perylen(w), fluoranten(w). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

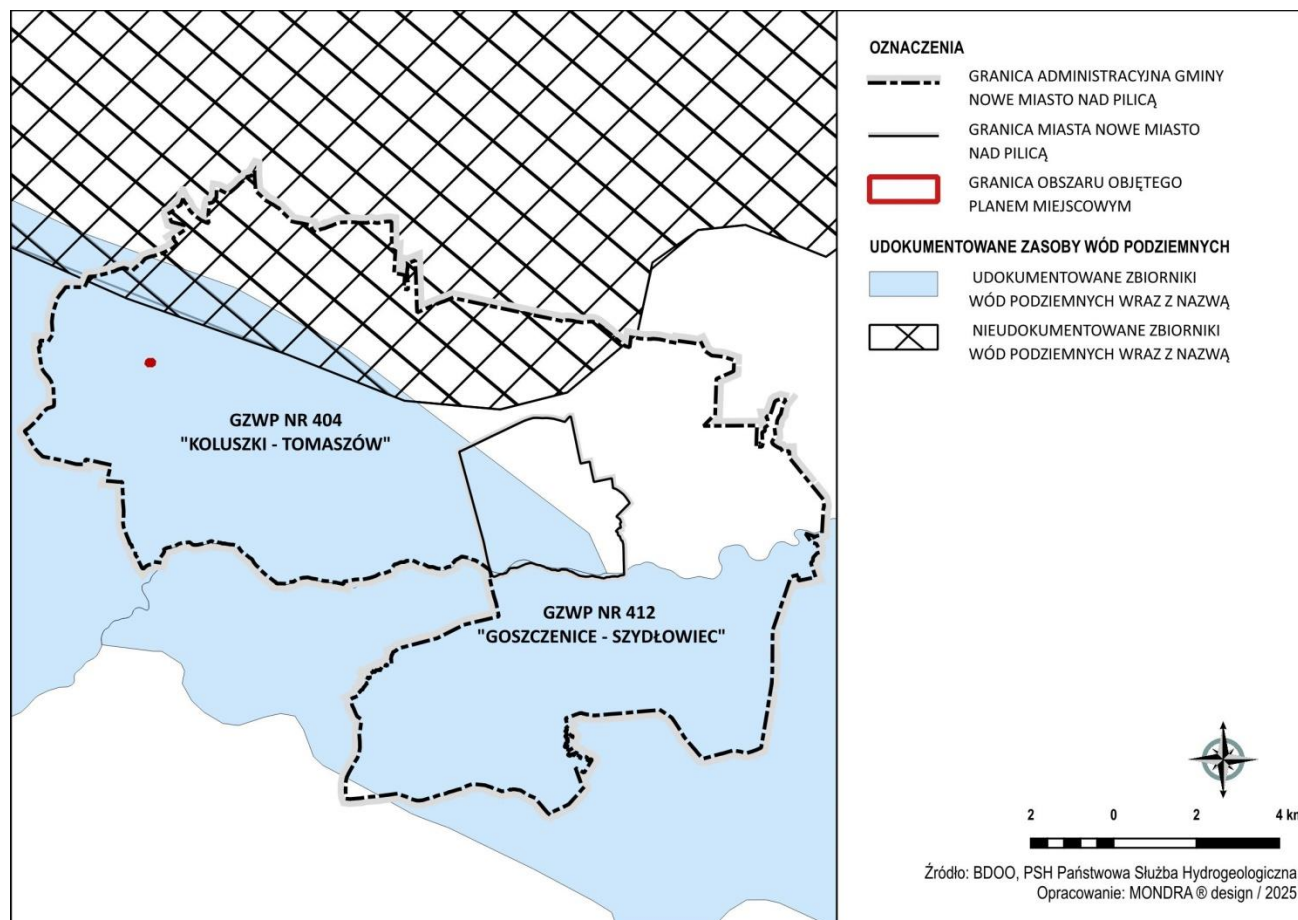

Ryc. 3. Zasięg jednolitych części wód powierzchniowych w odniesieniu do granic administracyjnych gminy i lokalizacji obszaru objętego projektem planu miejscowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie państwowych baz danych przestrzennych.

3.5.3. Zasoby wód podziemnych

Według „Strategii ochrony głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce” opracowanej w Instytucie Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej AGH-Kraków w 1990 r. pod redakcją prof. A.S. Kleczkowskiego oraz ww. AHP, obszar objęty projektem planu położony jest w zasięgu udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 404 „Koluszki – Tomaszów”.

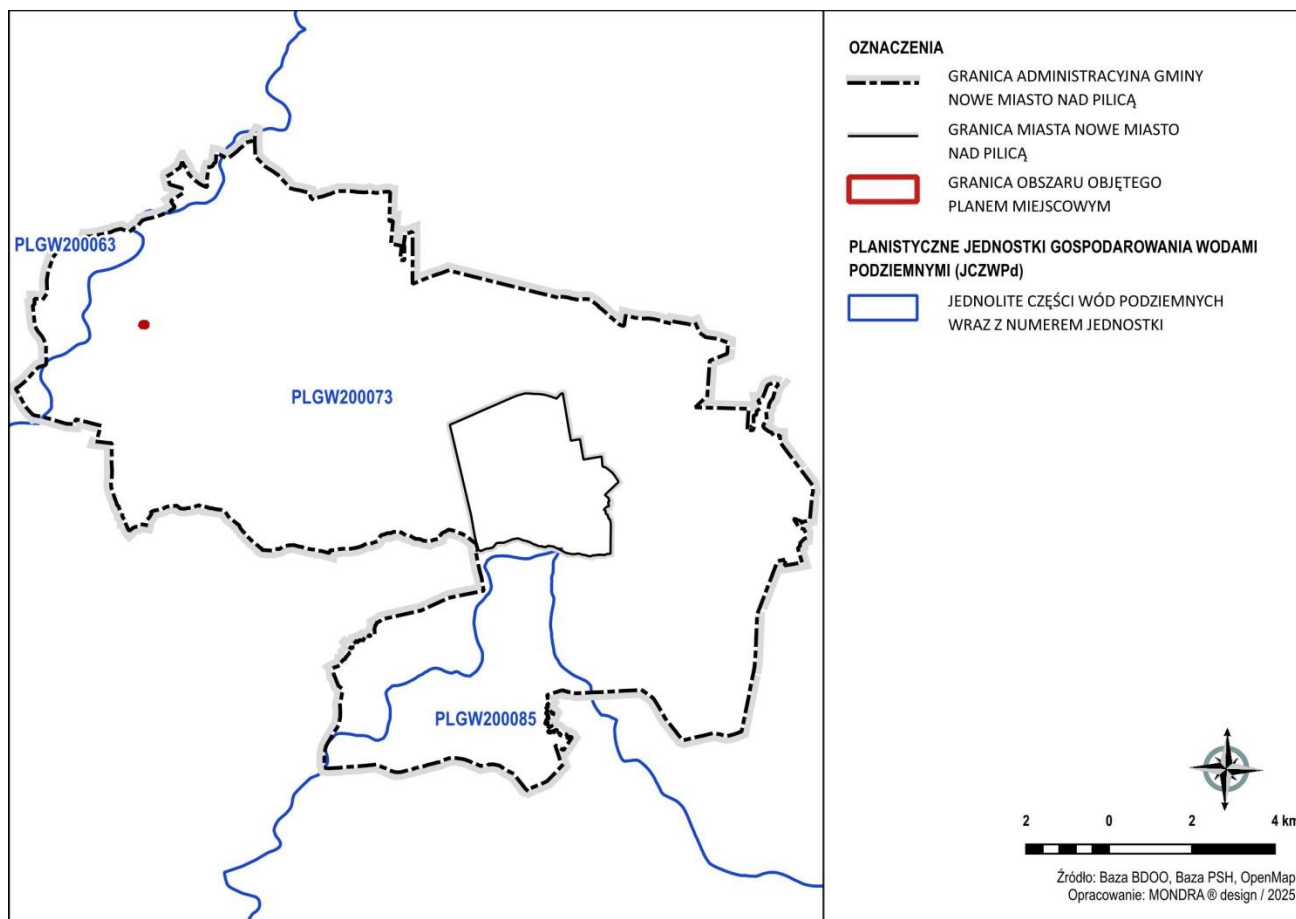
Ryc. 4. Zasięg głównych zbiorników wód podziemnych w odniesieniu do granic administracyjnych gminy i lokalizacji obszaru objętego projektem planu miejscowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie państwowych baz danych przestrzennych.

GZWP nr 404 (Zbiornik Koluszki –Tomaszów) - występują tu wody o charakterze szczelinowo-krasowym związane z utworami jury górnej (J3). Powierzchnia zbiornika wynosi 1109 km², a jego zasoby dyspozycyjne szacuje się na poziomie 350 tys. m³/d. Średni moduł zasobów odnawialnych wynosi 360 m³/d·km². Okolice Tomaszowa Mazowieckiego są położone w strefie brzeżnej zbiornika, a głębokości ujęć w tym rejonie wynoszą od kilkudziesięciu do 200 m. GZWP nr 404 Koluszki-Tomaszów został udokumentowany w 2013 r. Dokumentacją hydrogeologiczną określającą warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 404 Koluszki-Tomaszów. Wrażliwość na zanieczyszczenia jurajskiego poziomu wodonośnego na obszarze zbiornika względnie można określić na niską, ponieważ 80,7% powierzchni zostało zakwalifikowane jako tereny bardzo mało podatne na zanieczyszczenia (czas pionowego przesączenia się substancji do poziomu wodonośnego – wynosi powyżej 50 lat), ok. 10% jako średnio i mało podatne (25-50 lat), 6% na podatne (5-25 lat) i 3,6% jako bardzo podatne (poniżej 5 lat). Największa koncentracja stref bardzo podatnych na zanieczyszczenia występuje poza obszarem gminy Nowe Miasto nad Pilicą – w dolinie rzeki Pilicy na odcinku pomiędzy Tomaszowem Mazowieckim a Inowłodzem oraz w dolinie rzeki Rawki w obszarze płytkiego występowania wspólnego czwartorzędowo-jurajskiego poziomu wodonośnego w okolicach Rawy Mazowieckiej.

3.5.4. Jednolite części wód podziemnych

Według Ramowej Dyrektywy Wodnej obszarami odniesienia w zarządzaniu zasobami wód podziemnych są jednolite części wód podziemnych (JCWPd).

Ryc. 5. Zasięg jednolitych części wód podziemnych w odniesieniu do granic administracyjnych gminy i lokalizacji obszaru objętego projektem planu miejscowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie państwowych baz danych przestrzennych.

W nawiązaniu do powyższego podziału, gmina Nowe Miasto nad Pilicą jest zlokalizowana w obrębie Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 63 (północno – zachodnia część gminy), 73 (prawie cały obszar gminy) i 85 (południowo – wschodnia część gminy). Obszar objęty planem miejscowym położony jest w zasięgu jednolitych części wód podziemnych nr 73.

JCWPd nr 73 zajmuje powierzchnię 2299,9 km². Położona jest w regionie środkowej Wisły i subregionie środkowym – nizinnym. Na obszarze tym słodkie wody podziemne występują na głębokościach 300 – 600 m, zalegając w poziomach stratygraficznych: czwartorzędowym, trzeciorzędowym, górnokredowym, dolnokredowym, górnopaleogocenowym, środkowo jurajskim i dolnopaleogocenowym. Poziomy starsze od czwartorzędowego, najczęściej nie posiadają dobrej łączności hydraulicznej z tymże poziomem. natomiast w poziomie czwartorzędowym występują jeden lub dwa piętra wodonośne pozostające w łączności hydraulicznej. Zasilanie odbywa się przez infiltrację opadów atmosferycznych. Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz obszaru są rzeki i cieki powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych jest to głównie rzeka Pilica, a w bardziej wschodnie części terenu Wisła. Funkcję drenażu pełnią także liczne ujęcia wód podziemnych (studnie wiercone i kopane). Wody czwartorzędowe i trzeciorzędowe

(miocenijskie) JCWPD to wody porowe utworów piaszczystych, z kolei wody kredy górnej, występujące na głębokościach poniżej 80 – 100 m, w utworach węglanowych, to wody szczelinowe. natomiast wody kredy dolnej, występujące w utworach piaszczystych, są wodami porowymi, pozostającymi pod ciśnieniem. wody górnio jurajskie są wodami szczelinowokrasowymi i występują w utworach węglanowych. najstarsze zaś – wody środkowej i dolnej jury, to wody szczelinowo-porowe, występujące w warstwach piaskowców z przewarstwieniami mułowców, iłów i iłowców. cechami szczególnymi JCWPD 73 są: znaczna zasobność wód i ich dobry stan chemiczny.

3.6. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary zagrożenia suszą

Ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego stanowią podstawę dla racjonalnego planowania przestrzennego na obszarach zagrożonych powodzią, a tym samym dla ograniczania negatywnych skutków powodzi.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią są to obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%, obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w którym wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, stanowiące działki ewidencyjne oraz pas techniczny, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Obszar objęty projektem planu miejscowego nie jest położony w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Susza jest również naturalnym zagrożeniem o charakterze regionalnym, wywołanym głównie niedoborem opadu w połączeniu z innymi sprzyjającymi czynnikami (*Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej PIB*).

Gmina Nowe Miasto nad Pilicą jest położona w regionie wodnym Środkowej Wisły, dla której został sporządzony Plan przeciwdziałania skutkom suszy, przyjęty obwieszczeniem nr 1/2017 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie o przygotowaniu (przyjęciu) planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych Środkowej Wisły, Łyny i Węgorapy, Niemna, Świeżej i Jarf.

Zgodnie z ww. PPSS Środkowej Wisły – gmina Nowe Miasto nad Pilicą stanowi obszar narażony na występowanie typów susz zidentyfikowanych jako silne i ekstremalne. W regionie środkowym większość obszarów (42,5%) zaklasyfikowano jako zagrożone występowaniem suszy w stopniu znacznym jednak niewiele mniej stanowią obszary, gdzie zidentyfikowany poziom zagrożenia suszą jest wysoki (38,7%). W zlewni Pilicy – do której przynależy gmina Nowe Miasto nad Pilicą – stwierdzono wysoki poziom zagrożenia wystąpieniem suszy III i IV kategorii – wskaźnik ten przekroczył 40%.

Gospodarcze i społeczne skutki występowania suszy mogą być odczuwalne przez następujące sektory gospodarki: rolnictwo, gospodarkę komunalną, gospodarkę leśną, turystykę, rekreację i sport, przemysł, transport, energetykę. W gminie Nowe Miasto nad Pilicą największe zagrożenie stanowi susza rolnicza – ob-

szar całej gminy jest na nią silnie narażony. Znacząca część gminy jest ponadto bardzo narażona na suszę hydrologiczną.

3.7. Różnorodność biologiczna i powiązania ekologiczne

3.7.1. System przyrodniczy, fauna i flora

Wg regionalizacji przyrodniczo – leśnej (geobotanicznej) Polski J.M. Matuszkiewicza niemal cały obszar gminy jest położony w podokręgu grójeckiego – kaleńskim, okręgu wysoczyzny rawskiej, podkrainy południowo – mazowieckiej, krainy południowo – mazowiecko – podlaskiej, działku mazowiecko – podlaskiego. Cenne elementy krajobrazu przyrodniczego – dolina Pilicy i odcinki dolin jej dopływów, łącznie z lasami i (półnaturalnymi) terenami upraw, stanowią powierzchnie decydujące o różnorodności biologicznej obszaru gminy Nowe Miasto nad Pilicą. Tym samym tworzą one jego podstawową strukturę ekologiczną. Kompleksy leśne są charakterystycznym elementem regionu grójeckiego, do największych z nich – porastających powierzchnie gminy Nowe Miasto nad Pilicą – zaliczają się lasy: rejonu wsi Domaniewice, doliny Pilicy i Drzewiczki, rejonu wsi Waliska i Borowina, rejonu wsi Prosna oraz położonego na północy rejonu wsi Wierzchy. Lasy te oraz pozostałe rozproszone enklawy leśne zajmują ok. 26 % powierzchni gminy (w mieście – 5 % powierzchni) a więc poniżej średniej krajowej. Wielowiekowe oddziaływanie człowieka spowodowało znaczne przekształcenie potencjalnej – naturalnej roślinności obszaru – w tym także lasów. Stąd też struktura obecnych, gminnych powierzchni leśnych to mozaika zbiorowisk naturalnych, półnaturalnych i antropogenicznych. Największe powierzchnie zajmują siedliska lasów mieszanych, lasowe, borowe oraz borów mieszanych. W drzewostanie tych lasów oprócz dominującej sosny, pojawia się również brzoza brodawkowata, dąb szypułkowy, olsza czarna i osik. Sporadycznie występuje jesion wyniosły i robinia.

Najbardziej typowymi ssakami miasta i terenów wiejskich są: szczur wędrowny, mysz domowa i kuna domowa. Spotykane są także łasica i tchórz. Na nie zabudowanych terenach obecny jest kret, jeż, mysz zaroślowa oraz ryjówka – aksamitna i malutka, wiewiórka, a także nietoperze.

Wśród ptaków - ilość gatunków zaobserwowanych (z których tylko część gniazduje), w granicach miasta, gminy i regionu przekracza 200. Prócz pospolitych – gawrona, jerzyka, kawki, kuropatwy, sikory bogatki, sroki, wróbla domowego, gołębia miejskiego i szpaka, spotykane tu są gatunki charakterystyczne dla pozostających w bezpośrednim sąsiedztwie - Obszarów Natura 2000 – OSO – Doliny Pilicy i SOO – Doliny Dolnej Pilicy oraz OChK Doliny Pilicy i Drzewiczki. Gatunkom tym, z których wiele pozostaje pod ochroną – m.in. 32 figurują w załączniku nr 1 Dyrektywy Ptasiej KE, 11 zaś w krajowej Czerwonej Księdze Zwierząt - obszary te, podobnie jak gminne powierzchnie leśne, stwarzają bogactwo siedlisk, zapewniających konieczne dla nich warunki bytowania. Są to m.in.: batalion, bączek, bąk, bekas, bielik, błotniak łąkowy i stawowy, bocian biały i czarny, brodziec piskliwy, cietrzew, cyranka, czajka, czapla siwa, czernica, dudek, derkacz, dzięcioły duży, czarny i zielony, gągoł, gąsiorek, gil, jarzębka, jasiołuska, kraska, kropiatka, krwawodziób, krzyżówka, kszyszek, kulik wielki, kulon, lelek, lerka, łabędź krzykliwy, mewa pospolita, muchołówka mała, nurogęś, orlik krzykliwy, ortolan, podgorzałka, podróżniczek, puchacz, rycyk, rybitwa - białoczelna, białoskrzydła, białowąsa, czarna i rzeczna, rycyk, sieweczka rzeczna i obrożna, sowa błotna, sówka, świergotek polny, trzmielojad, zausznik, zimorodek, zielonka i żuraw.

Wolno żyjące ssaki – obecne w lasach, polach i wodach regionu to: reintrodukowany w 1984 r – bóbr, borsuk, dzik, lis, łось, sarna, reintrodukowana w 1990 r -wydra i zając.

W wodach Pilicy, Drzewiczki i ich dopływów, żyje ponad 30 gatunków ryb, w tym objęte ochroną: boleń, jaź, koza, koza złotawa, piskorz i różanka, a także minóg strumieniowy. Najczęściej spotykane to: jazgarz karaś, kleń, leszcz, miętus, okoń, piekielnica, płoć, sandacz, śliz, sum i szczupak.

Gady regionu, reprezentowane są przez padalca, zaskrońca i żmiję zygzakowatą. Występujące płazy: kumak nizinny, ropucha szara i żaby. Wśród licznie bytujących owadów, których ilości i gatunki nie ustępują innym rejonom Polski środkowej, występują także chronione – m.in. Czerwończyk nieparek, Czerwończyk fioletek i Trzepla zielona.

3.7.2. Formy ochrony przyrody i powiązania ekologiczne

W obszarze objętym planem miejscowym nie znajdują się chronione formy przyrody. Południowa część gminy Nowe Miasto nad Pilicą znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Doliny rzeki Pilicy i Drzewiczki”, Obszarze Natura 2000 „Dolina Pilicy” oraz Obszarze Natura 2000 „Dolina Dolnej Pilicy”.

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki – zajmuje powierzchnię ponad 63 tys. ha rozciąga się na obszarach należących do powiatów: Białobrzegi, Koźienice, Przysucha, Grójec (w tym na obszarze gminy Nowe Miasto nad Pilicą). Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje powierzchnie obszaru opracowania położone zarówno w dolinie Pilicy, jak i na południe od niej, zajmując ponad 5,5 tys. ha terenów miejsko-gminnych. OChK objął tereny cenne krajobrazowo, wartościowe również ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem. W treści wymienionego na wstępie rozporządzenia określone zostały kierunki i zasady czynnej ochrony ekosystemów leśnych, łąkowych i wodnych obszaru – m.in:

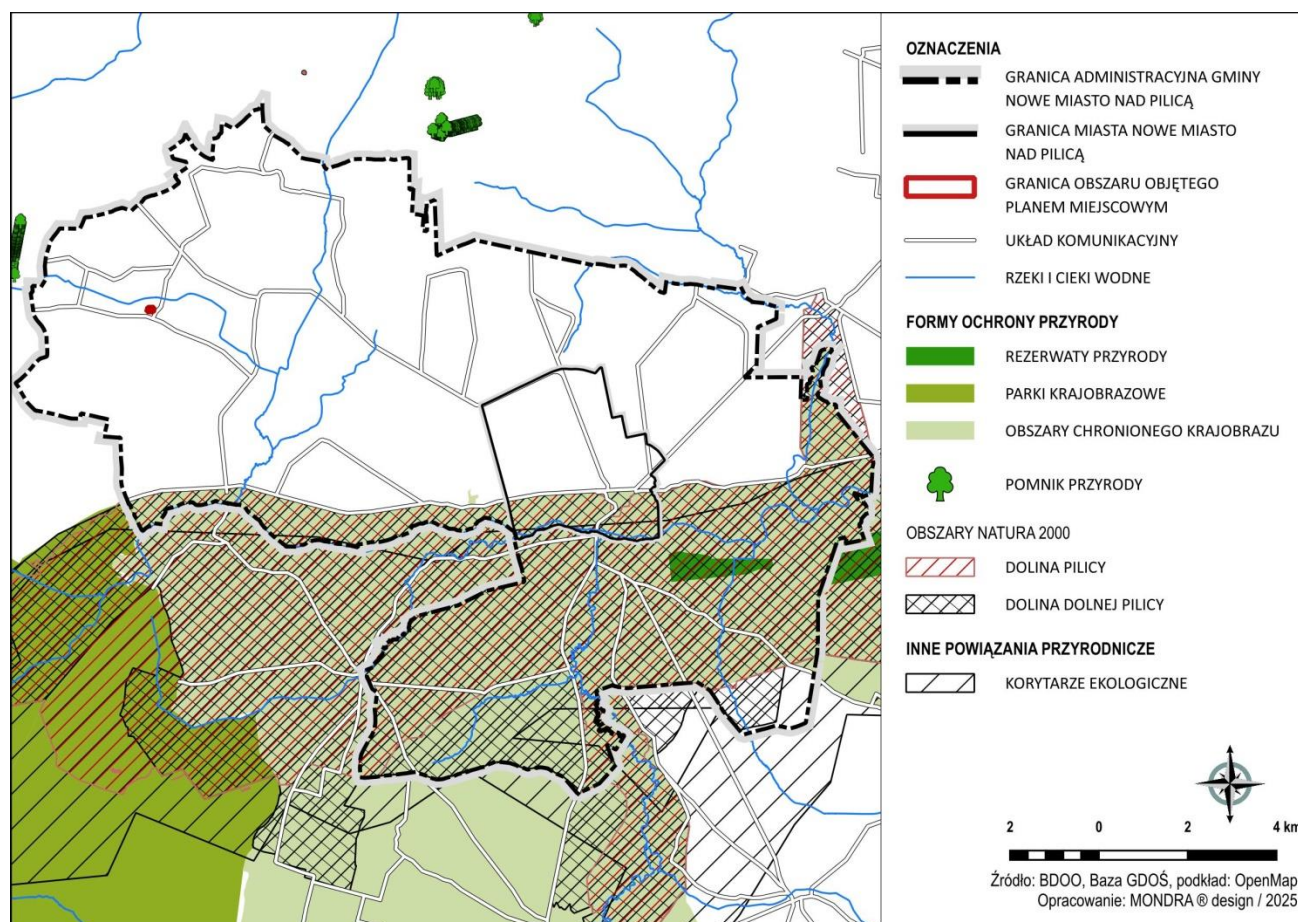
- utrzymanie ich ciągłości i trwałości;
- niedopuszczanie do ich nadmiernego użytkowania;
- tworzenie zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno-leśnej;
- tworzenie i utrzymywanie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków;
- zachowanie i utrzymanie, w stanie zbliżonym do naturalnego, istniejących śródleśnych cieków, mokradł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw na piaszkowych;
- niedopuszczanie do ich nadmiernego wykorzystania dla celów produkcji roślinnej lub sukcesji;
- zachowanie zbiorowisk wydmych.

Obowiązującym aktem prawnym jest uchwała nr 29/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki.

Obszar Natura 2000 - OSO Ochrony Ptaków – Dolina Pilicy (kod PLB 140003) zajmuje powierzchnię ponad 35 tys. ha, jest położony wzdłuż odcinka doliny rzeki o długości około 110 km, pomiędzy Inowłodzem na zachodzie, a Ostrówkiem – Mniszewem na wschodzie (ujściem Pilicy do Wisły). Obszar ten rozciąga się wzdłuż odcinka Pilicy przepływającego przez gminne tereny (długości ok. 14 km). Północna granica tego Obszaru przebiega równolegle do górnej krawędzi doliny rzeki, na kierunku wschód – zachód. Jej przebieg wyznaczają osie dróg łączących miejscowości Domaniewice – Łęgonice – Nowe Miasto nad Pilicą - Przydatki; w tym miejscu granica Obszaru zmienia kierunek na północny, by opuścić obszar opracowania w Wólce Go-

stomskiej. Całość gminnych terenów – położonych na południe od Pilicy – znajduje się w granicach tego obszaru.

Dla ww. obszaru Natura 2000 został sporządzony Plan zadań ochronnych – zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Pilicy PLB 140003.

Ryc. 6. System obszarów objętych formami ochrony przyrody w odniesieniu do granic administracyjnych gminy Nowe Miasto nad Pilicą i lokalizacji obszaru objętego projektem planu miejscowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie państwowych baz danych przestrzennych.

Obszar Natura 2000 – SOO Ochrony Siedlisk – Dolina Dolnej Pilicy (kod PLH 140016) - granice tego obszaru są niemal identyczne z Obszarem PLB 140003 – a jego powierzchnia wynosi blisko 32 tys. ha. W granicach tego obszaru stwierdzono występowanie następujących siedlisk:

- starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych ze zbiorowiskami,
- suchych wrzosowisk,
- zmienno wilgotnych łąk trzęślicowych,
- niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie,
- torfowisk przejściowych i trzęsawisk,
- grądów środkowoeuropejskich i subkontynentalnych,
- łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych,

- łągowych lasów dębowo-wiązowo-jesionowych,
- ciepłolubnych dąbrów.

W obszarze tym stwierdzono także występowanie 9 typów siedlisk wymienionych w załączniku I Dyrektywy, zatwierdzającej obszar w 2008 r. decyzją KE i 9 gatunków z załącznika II.

Dla ww. obszaru Natura 2000 został sporządzony Plan zadań ochronnych – zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016.

Ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów regulują przepisy odrębne tj. *ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz rozporządzenia Ministra Środowiska: *z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*, *z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin* oraz *z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów*.

3.8. Dziedzictwo kulturowe i zabytki

W obszarze miasta i gminy Nowe Miasto nad Pilicą zachowały się liczne obiekty o walorach kulturowych. Najcenniejsze zabytki, objęte ochroną konserwatorską poprzez wpis do Rejestru zabytków województwa mazowieckiego, znajdują się w mieście oraz wsiach: Gostomia, Jankowice, Łęgonice, Nowe Łęgonice, Waliska i Żdżary.

W obszarze objętym projektem planu nie znajdują się obiekty i obszary objęte ochroną konserwatorską.

3.9. Odporność środowiska na degradację oraz zdolność do regeneracji

Termin odporność środowiska został wprowadzony do badań nad środowiskiem przyrodniczym wraz z teorią systemów, dlatego też definicje odporności środowiska przedstawiane są w ujęciu systemowym i w pierwotnym rozumieniu odnoszą się do ekosystemu. Na poziomie ogólnym środowisko charakteryzuje jego stabilność, która definiowana jest przez „trwałość systemu w warunkach niezmiennego otoczenia oraz zdolność do powrotu do stanu oryginalnego po zakończeniu oddziaływania zakłócających czynników zewnętrznych”. Odporność środowiska na degradację to progowa wartość parametrów otoczenia systemu przyrodniczego, przy której system się nie zmienia lub zmiany są odwracalne po ustaniu zakłócenia. Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiono ocenę odporności na degradację i zdolności do regeneracji poszczególnych komponentów środowiska w zakresie możliwych oddziaływań w obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Tab. 2. Odporność na degradację i zdolność do regeneracji wybranych komponentów środowiska

Komponent środowiska	Rodzaj oddziaływania	Odporność na degradację	Zdolność do regeneracji
Powietrze atmosferyczne	- zmiana parametrów jakościowych	umiarkowana - łatwość absorpcji zanieczyszczeń	wysoka - niewielka ilość skupisk zanieczyszczeń, - wysoki poziom powierzchni biologicznie czynnej charakteryzującej

Komponent środowiska	Rodzaj oddziaływania	Odporność na degradację	Zdolność do regeneracji
			tereny zieleni - dogodnie położenie mikroklimatyczne
Klimat akustyczny	- natężenie pola	wysoka - bliskie sąsiedztwo roślinności wysokiej, ograniczającej oddziaływanie emitorów hałasu komunikacyjnego i przemysłowego	wysoka - niewielka ilość emitorów zakłóceń - presja kończy się wraz z ustaniem źródła zanieczyszczenia
Wody podziemne	- zanieczyszczenie zwierciadła wód podziemnych, - zanieczyszczenie użytkowego poziomu wodonośnego w obszarze GZWP	umiarkowana - brak izolacji warstw poziomów wodonośnych, zasilanie poziomu wodonośnego wodami opadowymi poprzez infiltrację powierzchniową	wysoka - wysoka możliwość zasilania i wymiany wody - dobry stan zasobów wód podziemnych nie wymagający nadzwyczajnych działań ochronnych
Powierzchnia ziemi	- zanieczyszczenie substancjami obcymi - degradacja mechaniczna i chemiczna profilu glebowego	umiarkowana - podłoże przepuszczalne - położenie w terenach przekształconych i w trakcie przekształceń budowlanych	umiarkowana - brak znaczących emitorów zanieczyszczeń - długi czas rozkładu mikrobiologicznego niektórych substancji
Bioróżnorodność	- ilościowa i jakościowa degradacja siedlisk	wysoka - siedliska odporne na czynniki antropopresji, w tym zbiorowiska synantropijne towarzyszące zabudowie	wysoka - gatunki charakteryzujące się wysoką zdolnością do regeneracji

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy stanu środowiska.

Ocena zdolności środowiska do regeneracji, czyli jego powrotu do stanu zbliżonego do tego, jaki występował przed wystąpieniem presji na środowisko, umożliwia określenie komponentów odpornych oraz mało odpornych, wymagających działań ochronnych lub naprawczych. Tereny objęte projektem są położone w obszarze charakteryzującym się umiarkowaną i wysoką odpornością i zdolnością do regeneracji poszczególnych elementów środowiska, nie wymagają one nadzwyczajnych działań ochronnych lub naprawczych:

- powietrze atmosferyczne, nie będące pod wpływem znaczących lokalnych emitorów zanieczyszczeń,
- klimat akustyczny, niebędący pod wpływem znaczących zakłóceń,
- powierzchnia ziemi stanowiąca grunty zabudowane i zurbanizowane, grunty rolne,
- wody podziemne, o dobrym jakościowym i ilościowym stanie, zakwalifikowane jako tereny bardzo mało podatne na zanieczyszczenia.

Niską odpornością na degradację odznacza się w powietrze atmosferyczne, łatwo absorbujące zanieczyszczenia jednak ze względu na położenie terenów w obszarze o niewielkim zanieczyszczeniu, ilości potencjalnych źródeł zanieczyszczeń oraz ze względu na położenie w obszarze o dogodnych warunkach topoklimatycznych, ocenia się odporność komponentu jako umiarkowaną a jego zdolność do regeneracji na poziomie wysokim. Powierzchnia ziemi, która teoretycznie stanowi komponent o niskiej odporności na degradację

(przepuszczalne podłoże), ze względu na położenie w strefie zabudowy stanowi ona komponent podlegający ciągłym przeobrażeniom, co warunkuje jej umiarkowaną odporność oraz zdolność do regeneracji. Wody podziemne charakteryzują się umiarkowaną odpornością na degradację, ze względu na ich związek z powierzchnią ziemi (zasilanie poprzez infiltrację powierzchniową), co jednocześnie warunkuje ich wysoką zdolność do regeneracji, ponieważ charakteryzują się wysoką możliwością zasilania i wymiany wody.

4. IDENTYFIKACJA PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW OBJĘTYCH FORMAMI OCHRONY PRZYRODY

Obszar objęty projektem nie należy do wymagających konkretnych interwencji na rzecz poprawy jakości środowiska, nie dotyczy terenów zdegradowanych lub zagrożonych oddziaływaniem pochodzenia naturalnego, nie znajduje się pod wpływem znaczących emitatorów zanieczyszczeń. Obszar objęty projektem dotyczy terenów położonych w strefie wiejskiej gminy Nowe Miasto nad Pilicą, a więc środowiska podlegającego przekształceniom przez człowieka. W obszarach zainwestowania jednostek osadniczych głównymi problemami ochrony środowiska są gospodarka wodno-kanalizacyjna i gospodarka odpadami, jakość powietrza atmosferycznego. Niezależnie od powyższego, uwzględniając analizę stanu zagospodarowania obszaru oraz wytyczne opracowania ekofizjograficznego obszaru objętego projektem oraz innych dokumentów powiązanych z ocenianym dokumentem, można wskazać poniższe problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu: modernizacja i rozbudowa gospodarki wodno-ściekowej w sposób najbardziej efektywny, zarówno gospodarczo, jak i środowiskowo, ochrona terenów zieleni.

5. ANALIZA I OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku zaniechania realizacji ustaleń projektu dotyczą analizy tzw. „opcji zerowej” – określenia zmian środowiska w przypadku braku realizacji planowanych działań. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska, w tym dobór metod prognozowania tych zmian, jest uwarunkowana podstawowymi funkcjami, jakie są przypisane danemu dokumentowi w obowiązującym systemie prawnym. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ustala przeznaczenie terenów oraz zasady ich zagospodarowania, w tym zabudowy.

W obszarze objętym analizą obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Dotychczas obowiązujące ustalenia planu miejscowego przeznaczały teren pod teren zieleni oraz tereny objęte formami ochrony przyrody zgodnie z przepisami o ochronie przyrody i infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej. Obecne wytyczne do ustalenia przeznaczenia terenów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zawiera Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Pilicą, przyjęte uchwałą nr XVIII/136/2020 Rady Miejskiej w Nowym Mieście nad Pilicą z 16 stycznia 2020 r. zmienione uchwałą nr LXX/498/2024 z dnia 25 stycznia 2024 r.

W przypadku nieprzyjęcia analizowanego dokumentu zagospodarowanie i użytkowanie terenów i związane z tym przekształcenia środowiska, będą realizowane w oparciu o obowiązujące ustalenia planistyczne. Środowisko przyrodnicze obszaru będzie nadal przekształcane w kierunku budowlanym, roślinność

zostanie zlikwidowana i częściowo przekształcona w kierunku zieleni urządzonej. Występować będą podstawowe czynniki antropopresji związane z budownictwem, oddziałujące bezpośrednio na powietrze atmosferyczne, powierzchnię ziemi oraz pośrednio i w sposób skumulowany na wody podziemne, w sposób trwały przekształcając krajobraz otwarty w kierunku terenów zabudowy. Negatywny wpływ nie będzie się wiązał z oddziaływaniem na ludzi i dobra materialne.

Tab. 3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu

Lp.	Komponent środowiska	Potencjalne zmiany stanu środowiska
1	Bioróżnorodność, miejscowa fauna i flora	Brak istotnych zmian, stanowiących zagrożenia dla gminy.
2	Powietrze i klimat	Brak istotnych zmian, stanowiących zagrożenia dla gminy.
3	Powierzchnia ziemi	Brak istotnych zmian, stanowiących zagrożenia dla gminy.
4	Wody powierzchniowe i podziemne	Brak istotnych zmian, stanowiących zagrożenia dla gminy.
5	Zasoby naturalne	-
6	Ludzie i ich mienie	Brak istotnych zmian, stanowiących zagrożenia dla gminy.
7	Zabytki	-
8	Krajobraz	Brak istotnych zmian, stanowiących zagrożenia dla gminy.

Źródło: opracowanie własne.

6. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM I NA TE ELEMENTY

6.1. Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko

Przeprowadzając analizę możliwych znaczących oddziaływań projektu na środowisko odniesiono się do poszczególnych komponentów środowiska, uwzględniając elementy i zasoby środowiska przyrodniczego, jak i warunki życia i bezpieczeństwa ludzi oraz wpływ na zabytki. W ocenie został określony charakter oddziaływania (pozytywne i negatywne), następnie rodzaj oddziaływania, wynikający z prognozowanych relacji ustaleń projektu ze środowiskiem, siła oddziaływania, określająca stopień odwracalności zmian w środowisku oraz horyzont czasowy oddziaływania. Wyniki prognozy zostały zamieszczone w macierzy skutków środowiskowych, opatrzonej komentarzem w odniesieniu do poszczególnych zasobów i elementów środowiska. Na końcowym etapie została określona skala oraz wielkość oddziaływań.

Analizowany projekt dotyczy terenów objętych ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Większość prognozowanych oddziaływań na środowisko jest konsekwencją zarówno stanu użytkowania terenów, jak i podjętych rozstrzygnięć planistycznych. Analiza potencjalnych oddziaływań na środowisko stanowi podsumowanie oddziaływań realizacji ustaleń planistycznych, które zostały już przewidziane na wcześniejszych etapach planowania przestrzennego oraz nowych oddziaływań, które mogą się pojawić w związku ze zmianami obowiązujących wytycznych zagospodarowania przestrzennego. Ustalenia

planu przewidują wzrost terenów budowlanych, co wynika ze zmian w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów objętych opracowaniem. Aktualizacja obowiązujących gminnych zasad zagospodarowania przestrzennego oraz dostosowanie ustaleń obowiązujących planów miejscowych do wymogów prawnych w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego nastąpiło zgodnie z dyspozycją obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Nowe Miasto nad Pilicą.

Informacje zawarte w macierzy skutków środowiskowych wynikają ze zmian funkcjonalno-przestrzennych przewidzianych w projekcie planu miejscowego. Zmiany te stanowią potencjalne źródło czynników antropopresji, generujących skutki środowiskowe. W odniesieniu do analizowanego dokumentu nie stwierdzono wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań charakteryzujących się wielkością i skalą wymagającą wprowadzenia rozwiązań alternatywnych do tych wskazanych w analizowanym dokumencie i/lub dodatkowych działań minimalizujących negatywne oddziaływania: ochronnych czy rekompensacyjnych strat w środowisku.

Tab. 4. Prognozowane oddziaływania ustaleń projektu dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań skumulowanych

Lp.	Przewidywane oddziaływania na środowisko wg komponentów	Rodzaj, typ oddziaływań	Wielkość oddziaływań
1	Bioróżnorodność		
	- degradacja części siedlisk pól uprawnych w wyniku realizacją zabudowy, przekształcenia w kierunku zieleni urządzonej, pojawienie się gatunków zwierząt związanych z terenami zabudowy	B, SK DT, S	-1
2	Klimat i powietrze		
	- miejscowy wzrost zanieczyszczeń i zakłóceń powietrza związany z prowadzeniem robót budowlanych, ruchem komunikacyjnym (emisje, pylenie, hałas) na etapie inwestycyjnym, jak i użytkowym terenów	B, P, S KT, ŚT, DT, C, S	-1
3	Powierzchnia ziemi (ukształtowanie terenów, gleby, stosunki gruntowo-wodne)		
	- zmniejszanie się powierzchni biologicznie czynnej, kosztem lokalizacji budynków, lokalnej infiltracji i retencji wód opadowych	P, W, SK ŚT, DT, S	-1
	- mechaniczne przekształcenia profilu glebowego oraz lokalne zmiany ukształtowania rzeźby terenu (m.in. w wyniku realizacji nowej zabudowy zagrodowej)	B, SK ŚT, DT, S	0
4	Wody powierzchniowe i podziemne		
	- osiągnięcie celów środowiskowych jakości wód podziemnych w zasięgu JCZWPd oraz zbiorników wód podziemnych poprzez ograniczenie infiltracji zanieczyszczeń antropogenicznych zasobów wodnych	P, W, SK DT, S	+2
5	Zasoby naturalne		
	-	-	-
6	Ludzie i ich mienie		
	- zapewnienie standardów bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i życia ludzi	P, SK DT, ŚT, S	+1
	- zapewnienie możliwości użytkowania terenu, zgodnie z aktualnym sposobem zagospodarowania	P, B, SK DT, S	+2
7	Dziedzictwo kulturowe i zabytki		
	-	-	-
8	Krajobraz		

Lp.	Przewidywane oddziaływania na środowisko wg komponentów	Rodzaj, typ oddziaływań	Wielkość oddziaływań
	- Utrzymanie oraz uzupełnienie krajobrazu występującego w obszarze analizowanym o nowe obiekty i formy zagospodarowania zgodne z głównym przeznaczeniem terenu	P, W, SK DT, S	0
<u>Oznaczenia użyte w tabeli:</u>			
Charakter oddziaływania:	P – pozytywne, N – negatywne, Z – zmienne		
Rodzaj oddziaływania:	B – bezpośrednie, P – pośrednie, W – wtórne, SK – skumulowane		
Siła oddziaływania:	C – chwilowe, S – stałe		
Horyzont czasowy:	KT – krótkoterminowe, ŚT - średnioterminowe DT – długoterminowe		
<u>Ocena wielkości oddziaływań o różnych charakterze w jednostce odniesienia</u>			
pozytywne	negatywne	zmienne	Ocena
-	-	0	pomijalnie słaba, trudna do określenia
+1	-1	-	słaba, średnia
+2	-2	-	średnia, wysoka
+3	-3	-	wysoka

Źródło: opracowanie własne na podstawie przyjętej metodyki opracowania.

Skala i wielkość prognozowanych oddziaływań

Analiza prognozowanych skutków środowiskowych – oddziaływań na poszczególne elementy środowiska i ich wzajemnych powiązań wykazała, że projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego charakteryzuje się niewielkim negatywnym oddziaływaniem na środowisko, przy występowaniu oddziaływań pozytywnych, w tym ochronnych. Niezależnie od powyższego, wszelka działalność ludzka w środowisku charakteryzuje się wystąpieniem negatywnych oddziaływań czynników antropopresji. Przewidziane w planie miejscowym przeznaczenie terenów oraz zasady ich zagospodarowania i zabudowy są związane z określoną grupą możliwych do wystąpienia czynników antropopresji. Analiza projektowanego dokumentu oraz zmian stanu środowiska w przypadku jego nieprzyjęcia wykazała, że przyjęcie analizowanego dokumentu nie zmieni skutków środowiskowych, wynikających z obowiązującego planu miejscowego. Jednocześnie nie wskazuje się konieczności zmian przyjętych rozwiązań planistycznych, ze względu na ich wpływ na środowisko.

Skala prognozowanych oddziaływań zależy wielkości oddziaływań, rozumianej jako zasięg występowania określonych skutków środowiskowych. Przewidziane oddziaływanie może dotyczyć zasobów ważnych w skali lokalnej, regionalnej lub ważnych w skali całego kraju, a więc charakteryzować się wystąpieniem skutków środowiskowych w skali lokalnej, regionalnej lub krajowej. Ponadto ustalenia danego projektu mogą charakteryzować się oddziaływaniem transgranicznym. Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego gminy i nie obejmuje elementów ważnych ze względu na konieczność zachowania równowagi systemu przyrodniczego gminy, elementów środowiska oraz powiązań między tymi elementami o znaczeniu regionalnym czy krajowym. Wskazane oddziaływania dotyczą komponentów środowiska w obszarze objętym projektem, o miejscowej skali powiązań. Wszystkie ustalenia projektu charakteryzują się ograniczonym terytorialnie oddziaływaniem na środowisko – skala lokalna. Jednostkę odniesienia tych powiązań stanowi gmina oraz jednostki planistyczne gospodarowania zasobami znajdujące się w jej granicach. Skutki prognozowanych oddziaływań będą dotyczyć obszaru opracowania a powiązania tych oddziaływań będą mieć wymiar lokalny.

Analiza wykazała, że realizacja ustaleń projektu planu miejscowego nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń dla środowiska – znaczących negatywnych oddziaływań. Wielkość mogących wystąpić negatywnych oddziaływań jest pomijalnie niska lub niska lub średnia. Prawidłowa realizacja ustaleń planistycznych będzie mieć charakter pozytywny, ponieważ działania pro środowiskowe są bezpośrednio zawarte w analizowanych dokumencie, zarówno w odniesieniu do ochrony środowiska przyrodniczego, jak i kształtowania warunków życia i bezpieczeństwa ludzi.

Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko – podsumowanie

Reasumując, realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko - realizacja ustaleń projektu nie spowoduje:

- ryzyka negatywnego oddziaływania na obszary, tereny lub obiekty prawnie chronione, w tym na przedmiot i integralność obszarów Natura 2000 oraz gatunki i siedliska o znaczeniu priorytetowym;
- naruszenia standardów jakości środowiska;
- uszczuplenia zasobów naturalnych, w tym wód powierzchniowych i podziemnych;
- szkód w środowisku, wymagających działań naprawczych lub rekompensacyjnych.

Skala oddziaływań zmian funkcjonalno-przestrzennych będzie mieć wyłącznie lokalny charakter a wielkość oddziaływań będzie pomijalnie niska, niska.

Zgodnie z wymaganiami określonymi w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w szczególności przez:

- 1) ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, w tym na terenach eksploatacji złóż kopalin, i racjonalnego gospodarowania gruntami;*
- 2) uwzględnianie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż;*
- 3) zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni;*
- 4) uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej;*
- 5) zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych;*
- 5a) uwzględnianie potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom;*
- 6) uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.*

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele oraz przy określaniu zadań związanych z ich zagospodarowaniem w strukturze wykorzystania terenu, ustala się proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określa się także sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka, klęsk żywiołowych oraz ruchów masowych ziemi.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje program racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, zapewnia kompleksowe rozwiązania zabudowy gminy Nowe Miasto nad Pilicą, uwzględnia konieczność ochrony elementów środowiska, pozwala na zachowanie równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia. Ustalenia planistyczne, z punktu widzenia środowiskowego, są poprawne i nie wymagają ustalenia rozwiązań alternatywnych do tych przyjętych w analizowanym dokumencie oraz uzupełnienia o dodatkowe działania ochronne, naprawcze lub rekompensacyjne.

6.2. Gospodarka zasobami

Projektowany plan miejscowy dotyczy terenów przeznaczonych w obowiązującym Studium pod: tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej oraz tereny rolnicze. Celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ujawnienie terenów rolniczych, częściowo zagospodarowanych obiektami w zabudowie zagrodowej i dopuszczenie w obszarze realizacji obiektów budowlanych w gospodarstwach rolnych. Realizacja wskazanego przeznaczenia terenów będzie wiązać się z eksploatacją zasobów wód podziemnych na cele komunalne, w skali pomijalnej w odniesieniu do zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych w gminie.

6.3. Ochrona powietrza i klimatu

6.3.1. Stan powietrza atmosferycznego i adaptacja do zmian klimatycznych

Na klimat oraz jakość jego powietrza w gminie wpływają zarówno czynniki geograficzno-przyrodnicze (w szczególności położenie w odniesieniu do głównych form ukształtowania terenu), jak i antropogeniczne. Ważniejsze czynniki antropogeniczne stanowią przekształcenia powierzchni naturalnych, rodzaje, intensywność i wysokość zabudowy, emisje zanieczyszczeń (pyłowych i gazowych), ciepła i pary wodnej. Większy wpływ ma zabudowa zwarta i wysoka, a mniejszy niska i rozproszona, w zależności od panujących stosunków hydrologicznych oraz glebowych. Na modyfikację lokalnego klimatu może mieć wpływ wysokość planowanej zabudowy, jej zagęszczenie, sposoby rozmieszczenia brył budynków oraz ich charakter. Realizacja zabudowy przewidzianej w projekcie wg przyjętych parametrów i gabarytów nie będzie generować zmian, które w sposób znaczący mogłyby wpłynąć na lokalne warunki klimatyczne. Zarówno charakter, intensywność oraz wysokość dopuszczonych do realizacji budynków nie wpłynie na zmianę panujących warunków mikroklimatycznych.

Jednym z podstawowych czynników decydującym o jakości środowiska, a tym samym w znacznym stopniu oddziałującym na jakość życia, jest stan czystości powietrza. We wszelkiego rodzaju procesach technologicznych oraz działalności usługowej są stosowane surowce i materiały, które zawierają m.in. substancje niebezpieczne dla ludzi i środowiska przyrodniczego. Zanieczyszczenia wprowadzane do powietrza mogą oddziaływać negatywnie na zdrowie człowieka i innych organizmów żywych. Pyły emitowane do środowiska powodują negatywne skutki środowiskowe, a stopień ich szkodliwości zależy od składu chemicznego i mineralogicznego oraz ich rozmiaru – od neutralnego po toksyczny.

Do głównych emitorów zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w gminie należy emisja niska z lokalnych palenisk oraz emisja z ciągów komunikacyjnych o różnym natężeniu ruchu. Wzrost terenów budowlanych wiąże się zatem ze wzrostem antropopresji na stan powietrza oraz możliwości realizacji jego celów ochronnych. Powyższe stanowi oddziaływanie skumulowane z innymi decyzjami w zakresie gospodarki lokalnej a jego charakter, skala i wielkość jest niemożliwa do określenia na niniejszym etapie planistycznym. Samo oddziaływanie stanowi poza planistyczny skutek środowiskowy, a jego skala i zakres jest uzależniona od realizowanych sposobów ogrzewania budownictwa oraz sposobów pozyskiwania energii, które są uwarunkowane m.in. możliwościami realizacji „pro-środowiskowych” instalacji źródeł ciepła i energii.

Oceniany dokument stanowi ramy dla realizacji mikroinstalacji w rozumieniu przepisów odrębnych, co stanowi pozytywne oddziaływanie na środowisko, w sposób skumulowany z innymi działaniami na poziomie realizacji inwestycji i użytkowania obiektów, w sposób pośredni i wtórny może oddziaływać na stan powietrza atmosferycznego oraz mikroklimat obszaru, efektywnie przyczyniając się do łagodzenia zmian klimatycznych i adaptacji do tych zmian.

Ponadto, w okresie prac inwestycyjnych może wystąpić oddziaływanie związane z emisją zanieczyszczeń i zakłóceń komunikacyjnych powietrza z pracujących pojazdów i maszyn. Będzie to oddziaływanie krótkoterminowe, odwracalne i pomijalne w skali jego wpływu na ogólny stan powietrza i klimatu, w tym klimatu akustycznego.

6.3.2. Klimat akustyczny

Obszar gminy Nowe Miasto nad Pilicą znajduje się w zasięgu oddziaływania dwóch rodzajów ponadnormatywnego hałasu przenikającego do środowiska – hałasu komunikacyjnego (drogowego) i hałasu przemysłowego (w przyszłości może wystąpić hałas lotniczy – w przypadku ponownego wykorzystania terenów lotniska wojskowego znajdującego się na terenie gminy Nowe Miasto nad Pilicą.)

W obszarze opracowania ma znaczenie hałas komunikacyjny, związany z natężeniem ruchu na drogach publicznych, nieprzekraczający jednak poziomów normatywnych. Projekt uwzględnia ochronę akustyczną terenów przeznaczonych pod zabudowę, zgodnie z przepisami odrębnymi.

6.3.3. Pola elektromagnetyczne

Przez obszar objęty planem miejscowym przechodzi napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia. Projekt planu ustala strefę ochronną od istniejącej napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia o szerokości 7,5 m od osi linii w granicach, których zakazuje się lokalizacji pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, tworzenia hałd i nasypów oraz sadzenia roślinności, której naturalna wysokość przekracza 2,0 m.

6.4. Ochrona różnorodności biologicznej

Ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów regulują przepisy odrębne (ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie

ochrony gatunkowej grzybów). W obszarze opracowania nie są zlokalizowane obszary objęte ww. ochroną prawną (niezinwentaryzowane), jednak nie można wykluczyć ich występowania.

Nie ustala się negatywnego oddziaływania ustaleń projektu planu miejscowego, ponieważ w projekcie nie wprowadzono zmian ustaleń planistycznych, których realizacja mogłaby mieć negatywny wpływ na florę i faunę, a w konsekwencji na bioróżnorodność gminy Nowe Miasto nad Pilicą.

Zgodnie z *ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* w Polsce obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów. Ochronę gatunkową roślin, zwierząt i grzybów regulują przepisy odrębne tj. *ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz rozporządzenia Ministra Środowiska: z *dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*, z *dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin* oraz z *dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów*.

W obszarze objętym projektem nie wskazano stanowisk roślin, grzybów, zwierząt prawnie chronionych, ze względu na stopień przekształcenia terenów oraz położenie w strefie wiejskiej- prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest niewielkie. Nie mniej jednak nie można wykluczyć ich występowania na terenach o niskim stopniu przekształcenia.

6.5. Gospodarka środowiskiem gruntowo-wodnym

Realizacja zabudowy wiąże się z ogólnym zmniejszaniem się powierzchni biologicznie czynnej na rzecz terenów utwardzonych w ogólnej strukturze gminy, co pośrednio wpływa na warunki infiltracji powierzchniowej i może częściowo skutkować zwiększeniem się spływu powierzchniowego. Jednocześnie na ostateczne warunki gruntowo-wodne terenów zabudowy będzie mieć wpływ przyjęta forma zagospodarowania działek, w tym rozwiązania odprowadzania wód opadowych oraz lokalnej retencji wody. Prace budowlane są również związane z przekształcaniem profilu glebowego, zmianami fizyko-chemicznymi gruntów prowadzącymi do kształtowania się gleb typowo antropogenicznych terenów zabudowanych. Rozwój zainwestowania wpływa na zwiększenie zapotrzebowania na systemy infrastruktury technicznej, w tym gospodarki odpadami. Wraz ze wzrostem zainwestowania terenów będzie wzrastać ilość produkowanych w obszarze odpadów, wymagających odbioru i utylizacji. Wydolność systemu gospodarki odpadami gwarantuje zmniejszenie zagrożenia wynikającego z zanieczyszczenia środowiska, w tym terenów sąsiednich, odpadami komunalnymi. Wielkość tych oddziaływań będzie niska lub pomijalnie niska w skali gminy.

Działalność budowlana zawsze jest związana z możliwością awarii sprzętu budowlanego, co powoduje ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi. Ryzyko wystąpienia awarii jest jednak niewielkie, a przy zachowaniu odpowiednich środków zapobiegawczych z praktycznego punktu widzenia, można je całkowicie wykluczyć.

Realizacja przeznaczenia terenów będzie wiązała się z dalszym lokalnym przekształcaniem rzeźby terenu, w wyniku realizacji wywietrzeń terenu pod zabudowę oraz nasypów budowlanych. Oddziaływanie to będzie bezpośrednio wpływać na powierzchnię ziemi, jednak oddziaływanie to będzie to będzie pomijalnie niskie w odniesieniu do form ukształtowania terenu gminy.

Obszary objęte planem znajdują się poza obszarami wpisanymi do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz poza obszarami wpisanymi do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

6.6. Gospodarka zasobami wodnymi

Realizacja ustaleń projektu planu będzie oddziaływać pozytywnie na jakość wód podziemnych. W celu ochrony zasobów wód podziemnych projekt planu uwzględni położenie terenów w zasięgu udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 404 Zbiornik „Koluszki – Tomaszów”.

Projekt planu uwzględni ogólne zasady minimalizacji zagrożeń dla zasobów wodnych, poprzez ustalenie zasad funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej, w tym zasady zagospodarowania wód opadowych i roztopowych.

Podsumowując można stwierdzić, że ustalenia planu miejscowego będą oddziaływać pozytywnie na jakość zasobów wód podziemnych, w sposób bezpośredni, pośredni i skumulowany z innymi działaniami interesariuszy planu i innymi wskazaniami polityk sektorowych gminy, w horyzoncie długoterminowym, a oddziaływanie to będzie mieć charakter stały.

6.7. Ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego

W obszarze miasta i gminy Nowe Miasto nad Pilicą zachowały się liczne obiekty o walorach kulturowych. Najcenniejsze zabytki, objęte ochroną konserwatorską poprzez wpis do Rejestru zabytków województwa mazowieckiego, znajdują się w mieście oraz wsiach: Gostomia, Jankowice, Łęgonice, Nowe Łęgonice, Waliska i Żdżary.

Projekt planu miejscowego nie obejmuje obiektów i obszarów objętych ochroną konserwatorską.

6.8. Ochrona i kształtowanie krajobrazu

Oddziaływanie na krajobraz może być rozpatrywane jako wpływ na poszczególne komponenty krajobrazu, skutkujący całościowymi przeobrażeniami przestrzeni lub jako wpływ na wartości estetyczno-widokowe danej jego części. Ze względu na niewielkie zmiany funkcjonalno-przestrzenne, brak ustaleń planistycznych stwarzających ramy do realizacji obiektów znacząco odbiegających (funkcją lub gabarytami) od dotychczasowych realizacji architektoniczno-budowlanych w gminie, nie wskazuje się na znaczące zmiany krajobrazowe wynikające z realizacji założeń analizowanego dokumentu.

6.9. Warunki zdrowotne, stan bezpieczeństwa publicznego oraz ochrona dóbr materialnych

Realizacja ustaleń projektu planu miejscowego będzie oddziaływać pozytywnie na ludzi i ich zdrowie, nie przewiduje się oddziaływań negatywnych w horyzoncie długoterminowym, wynikających z realizacji ustaleń planu miejscowego. Projekt nie dotyczy lokalizacji obiektów lub urządzeń, których oddziaływanie mogłoby negatywnie wpływać na warunki zdrowotne tej części gminy.

Na dobra materialne występujące w obszarze objętym planem składają się tereny dotychczas zainwestowane i potencjalne tereny zainwestowania oraz tereny infrastruktury technicznej (istniejącej i przewidzianej ustaleniami planu). Ustalenia analizowanego planu miejscowego będą pozytywnie oddziaływać na ww. dobra materialne. Kształtowanie przejrzystej struktury funkcjonalno-przestrzennej terenów zawsze stanowi pozytywne oddziaływanie ustaleń planistycznych, w tym na dobra materialne obszaru objętego jego ustaleniami. Podsumowując, można stwierdzić, że ustalenia planu miejscowego będą oddziaływać pozytywnie na

dobra materialne, w sposób bezpośredni, pośredni i skumulowany z innymi działaniami samorządu w horyzoncie długoterminowym w sposób stały.

Przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym

Obszar objęty planem nie jest położony na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

Ponadto w obszarze objętym planem nie zidentyfikowano innych zagrożeń naturalnych m.in. obszarów osuwania się mas ziemnych. Przyjęta struktura funkcjonalno-przestrzenna oraz ustalenia szczegółowe dla terenów zabudowy zapewniają możliwość zagospodarowania terenów, przy uwzględnieniu przepisów odrębnych i wykonawczych.

Lokalizacja zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii

Projekt planu miejscowego nie dotyczy zakładów zaliczanych do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii ani zaliczanych do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w *ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*.

7. MOŻLIWE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Obowiązek rozważania możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć wynika z *Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r.* Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic oraz te realizowane dalej i charakteryzujące się znaczącym zasięgiem oddziaływania. Obszar objęty projektem nie jest położony w obszarze przygranicznym a jego ustalenia nie tworzą ram dla skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Na etapie niniejszej prognozy nie wskazuje się na możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

8. REKOMENDACJE DLA PROJEKTU

8.1. Rozwiązania zapobiegawcze, ograniczające i kompensacyjne zawarte w projekcie

W projekcie planu miejscowego uwzględniono ustalenia eliminujące i ograniczające potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko:

- w zakresie ochrony wód podziemnych: uwzględnienie położenia obszaru objętego planem w zasięgu udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 404 „Zbiornik Koruszki-Tomaszów” ;
- w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego oraz klimatu akustycznego: ustalenia dotyczące zaopatrzenia w ciepło, ustalenie ochrony akustycznej terenów zabudowy, zgodnie z przepisami odrębnymi;

W niniejszej prognozie nie wskazuje się konieczności zawarcia innych ustaleń dotyczących ochrony przyrody i środowiska, niż zawarte w analizowanym dokumencie. Analiza nie wykazała konieczności ustalenia działań kompensacyjnych w środowisku.

8.2. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie

Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie dotyczy tylko terenów, na których w efekcie realizacji zapisów ustaleń dokumentu planistycznego wystąpi znaczące negatywne oddziaływanie, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. Prognoza nie wykazała możliwości wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań. Projekt nie wymaga określenia rozwiązań alternatywnych, zarówno w zakresie zmiany proponowanej funkcji zagospodarowania terenu, lokalizacji przebiegu urządzeń infrastruktury czy ustaleń zaproponowanych ogólnych i szczegółowych zawartych w projekcie. W związku z powyższym nie jest wymagane przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem projektowanego dokumentu. Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniają konieczność ochrony zasobów środowiska. Dla analizowanego dokumentu proponowanie rozwiązań alternatywnych nie jest konieczne i uzasadnione. Przyjęte rozwiązania w projekcie planu stanowią usankcjonowanie istniejącego stanu zagospodarowania. Powyższe znajduje również odzwierciedlenie w obowiązującym Studium gminy Nowe Miasto nad Pilicą, w którym podział funkcjonalny terenów jest tożsamy z przyjętym w projekcie planu miejscowego.

8.3. Wskazanie napotkanych trudności lub luk we współczesnej wiedzy

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ze względu na planistyczny charakter ocenianego dokumentu, którego zadaniem jest określenie przeznaczenie terenów oraz zasad ich zagospodarowania, w tym zabudowy (określenie ram dla możliwych przedsięwzięć, bez precyzowania jednoznacznych zamierzeń inwestycyjnych), ma z założenia charakter subiektywny. Ustalenia planu miejscowego mogą generować korzystne skutki środowiskowe, jak i oddziaływania niekorzystne, co jest możliwe do określenia dopiero na etapie sprecyzowania konkretnych zamierzeń (etap realizacji i użytkowania). Trudności stawia poziom ogólności określonej intensywności i wielkości zamierzeń inwestycyjnych. Dobrane metody, jak i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie jest uzależniony od stanu współczesnych badań środowiska geograficznego. Luki we współczesnej wiedzy stanowią zazwyczaj braki szczegółowych analiz stanu i prognoz przekształceń poszczególnych komponentów środowiska, m.in. rozwoju rzeźby, zmian warunków cieplnych i wodnych, dynamiki zmian roślinności i świata zwierzęcego czy rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń tj. hałasu czy związków chemicznych. Ze względu na obszar objęty planem miejscowym, ustalone przeznaczenie terenów (niezwiązane ze znaczącymi czynnikami antropresji na środowisko) oraz współczynniki urbanistyczne i gabaryty projektowanej zabudowy, nie wskazują się napotkanych trudności w przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko ustaleń projektu, luki we współczesnej wiedzy dotyczące stanu obszaru opracowania nie ograniczyły możliwości oceny charakteru oraz skali i wielkości możliwych do wystąpienia oddziaływań.

8.4. Propozycje metod analizy skutków realizacji projektu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Po dokonaniu oceny projektowanego dokumentu, jego powiązań z innymi dokumentami oraz możliwych do wystąpienia oddziaływań realizacji jego ustaleń, nie proponuje się odrębnej analizy skutków realizacji przedmiotowego projektu. Realizacja ustaleń projektu nie będzie generować negatywnych oddziaływań na środowisko w skali i wielkości wymagającej specjalistycznego monitoringu. Warunki monitoringu mogą

zostać ustalone na etapie przygotowania dokumentacji realizacyjnych poszczególnych przedsięwzięć i będą zawierać zestaw odpowiednich wskaźników umożliwiających kontrolę realizacji zadań. Natomiast profesjonalne monitoringi środowiska, prowadzone są przez odpowiednie jednostki:

- Państwowy Monitoring Środowiska, będący jednolitym systemem pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska, wspomaga działania na rzecz ochrony środowiska, poprzez systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów.
- W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki administracyjne i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, a w zakresie ochrony przyrody Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Lasy Państwowe oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska (IMGW, RZGW). Monitoring środowiska prezentowany jest też corocznie w raportach WIOŚ.

9. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy o udostępnianiu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko zawiera streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym. Celem streszczenia sporządzonego w języku niespecjalistycznym „jest zapewnienie ogółowi społeczeństwa oraz osobom odpowiedzialnym za podejmowanie decyzji dostępu do kluczowych kwestii i wniosków zawartych w sprawozdaniu dotyczącym środowiska (prognozie oddziaływania na środowisko) oraz łatwego ich zrozumienia”. Streszczenie powinno zawierać najistotniejsze informacje zawarte w poszczególnych rozdziałach / częściach prognozy.

Projekt planu miejscowego dotyczy obszaru, którego granice zostały wskazane na załączniku graficznym do uchwały nr III/18/2024 Rady Miejskiej w Nowym Mieście nad Pilicą z dnia 28 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Pilicą dla działek nr ewid.: 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214 obręb Rudki.

Obszar objęty planem miejscowym położony jest na terenach, na których obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowe Miasto nad Pilicą przyjętego uchwałą nr LXII/448/2023 Rady Miejskiej w Nowym Mieście nad Pilicą z dnia 28 czerwca 2024 r.

Celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ujawnienie terenów rolniczych, częściowo zagospodarowanych obiektami w zabudowie zagrodowej i dopuszczenie w obszarze realizacji obiektów budowlanych w gospodarstwach rolnych.

Przeprowadzając analizę potencjalnie znaczących oddziaływań projektu na środowisko odniesiono się do poszczególnych komponentów środowiska (oraz jego właściwości), uwzględniając elementy środowiska przyrodniczego, jak i kulturowego (w tym na ludzi i ich zdrowie oraz na dobra materialne i zabytki). W ocenie zostały uwzględnione rodzaje oddziaływania, w podziale na charakter (pozytywne, negatywne), relacje oddziaływania z elementem podlegającym oddziaływaniu (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane) oraz horyzont czasowy oddziaływania (krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe, chwilowe).

Po analizie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zidentyfikowano rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Wszystkie przedsięwzięcia charakteryzują się ograniczonym terytorialnie oddziaływaniem na środowisko – oddziaływanie mieści się w obszarze objętym ustaleniami, nie będzie wpływać na zagospodarowanie terenów sąsiednich.

Analizowany projekt dotyczy terenów objętych ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Większość prognozowanych oddziaływań na środowisko jest konsekwencją zarówno stanu użytkowania terenów, jak i podjętych rozstrzygnięć planistycznych. Analiza potencjalnych oddziaływań na środowisko stanowi podsumowanie oddziaływań realizacji ustaleń planistycznych, które zostały już przewidziane na wcześniejszych etapach planowania przestrzennego oraz nowych oddziaływań, które mogą się pojawić w związku ze zmianami obowiązujących wytycznych zagospodarowania przestrzennego. Realizacja ustaleń projektowanego dokumentu będzie skutkować wzrostem terenów budowlanych kosztem terenów biologicznie czynnych – plan umożliwi rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej, zgodnie z dyspozycjami Studium oraz aktualnym sposobem zagospodarowania terenów.

Analiza wykazała, że realizacja ustaleń planu miejscowego nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń dla środowiska – znaczących negatywnych oddziaływań. Realizacja ustaleń nie spowoduje znaczących ingerencji i przekształceń w środowisku naturalnym, nie wpłynie negatywnie na obszary chronione oraz na obiekty i obszary zabytkowe.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje program racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, zapewnia kompleksowe rozwiązania gminy Nowe Miasto nad Pilicą, uwzględnia konieczność ochrony elementów środowiska, pozwala na zachowanie równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia. Ustalenia planistyczne, z punktu widzenia środowiskowego, są poprawne i nie wymagają ustalenia rozwiązań alternatywnych do tych przyjętych w analizowanym dokumencie oraz uzupełnienia o dodatkowe działania ochronne, naprawcze lub rekompensacyjne.

10. MATERIAŁY WEJŚCIOWE

- **Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do zmian klimatu w ocenie oddziaływania na środowisko**, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
- **NATURA 2000 w planowaniu przestrzennym - rola korytarzy ekologicznych**, M. Kostowski, M. Pchatek, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa 2009;
- **Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Informator dla administracji samorządowej**, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Warszawa 2011;
- **Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego**, przejęty uchwałą nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r.;
- **Postępowanie administracyjne w sprawach określonych ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko**, Zeszyty metodyczne Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, nr 1, Warszawa 2009;
- **Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2014-2020**, zatwierdzony uchwałą nr 213 Rady Ministrów z dnia 6 listopada 2015 r. w sprawie zatwierdzenia „Programu ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015-2020”;
- **Program ochrony środowiska dla gminy Nowe Miasto nad Pilicą na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025 r.** PPUH BASZ, Nowe Miasto nad Pilicą 2017 r.;
- **Program ochrony środowiska dla województwa mazowieckiego do 2022 r.**, przyjęty uchwałą nr 3/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 stycznia 2017 r.;
- **Raport „Stan środowiska w województwie mazowieckim w 2017 roku”**, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, Warszawa 2018;
- **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły**;
- **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020)**, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, 12 grudnia 2014 r., Warszawa;
- **Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla powiatu grójeckiego i gmin powiatu**, AR-CADIS, Grójec, kwiecień 2008 r.;
- **Różnorodność biologiczna w ocenie oddziaływania na środowisko**, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
- **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Pilicą**, przyjęte uchwałą nr XVIII/136/2020 Rady Miejskiej w Nowym Mieście nad Pilicą z dnia 16 stycznia 2020 r. zmienione uchwałą nr LXX/498/2024 z dnia 25 stycznia 2024;
- **Informator PSH - Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce**, Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017;
- **Standardowy formularz danych dla obszaru Natura 2000 „Dolina Dolnej Pilicy” PLH140016**, Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska;
- **Standardowy formularz danych dla obszaru Natura 2000 „Dolina Pilicy” PLH140003**, Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska;
- **Formularz danych dla obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki”**, Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska;
- **Zagadnienia przyrodnicze w ocenach oddziaływania na środowisko**, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, pod. red. T. Wilżaka, Warszawa 2014.

11. OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

PRACOWNIA URBANISTYCZNO-ARCHITEKTONICZNA
MONDRA® design Łukasz Woźniak

OŚWIADCZENIE

DOTYCZY: PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY NOWE MIASTO NAD PILICĄ DLA DZIAŁEK NR EWID.: 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214 OBRĘB RUDKI.

Oświadczam, że jako autor niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, posiadam odpowiednie wykształcenie i doświadczenie w sporządzaniu prognoz oddziaływania na środowisko, zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112, ze zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej, za złożenie fałszywego oświadczenia.

Łódź, 07.10.2025 r.

Alicja Woźniak

mgr gospodarki przestrzennej Alicja Woźniak